

Prima pagină > Introducerea unei acțiuni în justiție > Medierea > Medierea familială > **Medierea familială**

Medierea familială

Medierea poate fi deosebit de utilă în litigiile transfrontaliere de dreptul familiei și în cazurile de răpire a copiilor de către unul dintre părinți. Termenul „dreptul familiei” acoperă o gamă largă de aspecte, de la litigiile de natură pur privată la cele care implică autorități publice.

Ce este medierea familială transfrontalieră?

Medierea familială transfrontalieră este un proces derulat în prezența unui mediator (sau a mai multor mediatori), care sunt persoane terțe calificate și imparțiale. Mediatorul nu are competența de a decide, ci are rolul de a ajuta părțile să reia dialogul și să își rezolve problema singuri.

Acordul la care se ajunge reprezintă o soluție personalizată pentru litigiul lor, care garantează că deciziile parentale țin cont de interesul superior al copilului, în cazul în care este vorba de un copil.

Chestiunile legate de dreptul familiei includ: răspunderea părintească și dreptul de vizită, răpirea copiilor de către unul dintre părinți, măsuri de protecție a copilului, obligațiile de întreținere a copiilor sau a foștilor parteneri și alte consecințe ale divorțului sau ale separării.

Partenerii sunt încurajați să își asume răspunderea pentru deciziile legate de viața de familie și să încerce mai întâi să își rezolve conflictele fără a apela la sistemul judiciar.

Prin urmare, medierea poate să creeze un climat constructiv pentru discuții și să asigure înțelegeri echitabile între părinți, care să țină seama, de asemenea, de interesul superior al copilului.

Vă rugăm să consultați următoarele pagini pentru a obține mai multe detalii cu privire la:

- [principiile fundamentale și etapele medierii](#)
- [particularitățile medierii transfrontaliere](#)
- [costurile pe care le presupune medierea transfrontalieră](#)
- [cadrul juridic al medierii transfrontaliere](#)

Pentru informații detaliate de la nivel național, selectați drapelul țării care vă interesează.

Cum funcționează?

Ca parte într-un litigiu, puteți solicita recurgerea la mediere în toate statele membre. În unele state membre, judecătorul poate invita părțile la un litigiu să recurgă la mediere.

În cazul în care toate părțile acceptă să recurgă la mediere, mediatorul ales stabilește calendarul procesului de mediere. Modul în care este ales mediatorul depinde de la o țară la alta - puteți găsi aceste informații pe pagina națională respectivă disponibilă în partea dreaptă a paginii.

Reprezentanții legali pot juca un rol important prin furnizarea informațiilor juridice de care părțile au nevoie pentru a lua decizii în cunoștință de cauză.

Acordurile rezultate în urma medierii pot deveni executorii dacă ambele părți solicită acest lucru. Aceasta se poate realiza, de exemplu, prin aprobarea de către o instanță sau prin autentificarea de către un notar public.

Reprezentanții legali pot verifica acordul de mediere pentru a se asigura că acest acord produce efecte juridice în toate sistemele juridice vizate.

Care sunt motivele pentru care ar trebui să recurg la mediere?

Aveți posibilitatea de a controla rezultatul litigiului în care sunteți implicat.

Medierea este un mediu ușor de folosit în care părțile sunt cele care decid cum să își soluționeze conflictele.

Medierea vă permite să vă revizuiți și să vă adaptați sfera conflictului.

Dumneavoastră sunteți cei care luați deciziile și ajungeți la un acord, fără ca acest lucru să fie însă obligatoriu.

Prin recurgerea la mediere, nu renunțați la dreptul de a sesiza o instanță sau de a continua o acțiune judiciară.

Medierea este o soluție avantajoasă pentru fiecare parte care participă la mediere.

Mediatorul este o persoană imparțială și calificată care vă poate ajuta în încercarea de a găsi soluții la problemele pe care le aveți.

În comparație cu un proces, medierea este relativ necostisitoare.

Procesul de mediere este relativ rapid, se poate conveni ușor o dată reciproc convenabilă pentru părți și poate avea loc în diferite locuri.

Medierea permite adoptarea de soluții flexibile (personalizate) și ajută la menținerea sau consolidarea unor relații constructive și a contactelor viitoare între părți.

Se poate beneficia de sprijin și consiliere din partea unui reprezentant legal în cadrul medierii.

Medierea poate reduce numărul de cazuri viitoare cu care sunt sesizate instanțele.

Acest link vă va conduce la pagina [Cum puteți găsi un mediator](#).

Limitele procesului de mediere

În cazul în care există indicii în sensul că respectivul caz nu este adecvat pentru mediere sau că o parte (sau ambele părți) nu este dispusă să încerce medierea, este necesară intervenția autorităților judiciare. În ceea ce privește caracterul adecvat al cazului de a fi supus medierii, trebuie să se acorde o atenție deosebită identificării unor posibile riscuri, cum ar fi existența și gravitatea violenței domestice, abuzul de droguri sau de alcool, maltratarea copiilor, etc. Trebuie să se decidă pentru fiecare caz în parte dacă recurgerea la mediere este adecvată și ce standarde trebuie să aplice mediatorul și organizația de mediere.

Ultima actualizare: 18/01/2019

Această pagină este administrată de Comisia Europeană. Informațiile de pe această pagină nu reflectă în mod necesar poziția oficială a Comisiei Europene. Comisia nu își asumă nici o răspundere în legătură cu oricare din informațiile sau datele conținute în prezentul document sau la care acesta face referire. Vă rugăm să consultați avizul juridic în legătură cu normele privind drepturile de autor în cazul paginilor de internet ale Comunității Europene.

Medierea familială transfrontalieră - Belgia

Medierea este reglementată de Legea din 21 februarie 2005. Medierea familială, la fel ca orice altă mediere, poate fi realizată în cadrul unei proceduri judiciare (mediere judiciară) sau în afara procedurii judiciare (mediere voluntară).

Medierea inițiată ca urmare a unei cereri formulate de una dintre părți sau propuse de judecător este un proces care necesită acordul părților.

Părțile își dau acordul cu privire la desemnarea unui mediator [articolul 1734 alineatul (1) din Codul judiciar], care poate fi autorizat de Comisia federală de mediere. Fiecare parte poate pune capăt medierii în orice moment (articolul 1729 din Codul judiciar). Medierea poate viza întreg litigiul sau numai o parte a acestuia [articolul 1735 alineatul (2) din Codul judiciar].

În toate cauzele care țin de Tribunalul Familiei, în momentul introducerii unei cereri, grefierul informează părțile cu privire la posibilitatea de a recurge la mediere și le oferă toate informațiile utile în această privință (articolul 1253ter/1 din Codul judiciar). În materie de divorț ca urmare a separării iremediabile, judecătorul poate dispune suspendarea procedurii pentru o perioadă care nu poate depăși o lună, pentru ca părțile să se poate informa cu privire la mediere [articolul 1255 alineatul (6) al doilea paragraf din Codul judiciar]. Camerele de soluționare amiabilă din cadrul Tribunalului Familiei funcționează totuși pe baza conceptului de conciliere (articolul 731 din Codul judiciar): judecătorii sunt cei care conciliază părțile chiar dacă în final cauza nu va fi judecată de către aceștia. În Codul judiciar, medierea nu permite, de fapt, ca un judecător să fie mediator.

Medierea se realizează în condiții de confidențialitate deplină, iar mediatorul este supus secretului profesional [articolul 1728 alineatul (1) din Codul judiciar]. Procedura de mediere se compune din trei etape:

- desemnarea mediatorului de către judecător;
- amânarea cauzei pentru o dată ulterioară de către judecătorul care stabilește cuantumul avansului care se scade din onorariu;
- rezultatul medierii: dacă în urma medierii se ajunge la un acord, termenii conveniți fac obiectul unui acord scris între părți (acord de mediere) care poate fi aprobat de judecător. Dacă în urma medierii nu se ajunge la un acord, părțile pot iniția (sau continua) procedura judiciară sau pot solicita, de comun acord, desemnarea unui alt mediator.

Valoarea onorariilor și a cheltuielilor, precum și condițiile de plată a acestora sunt stabilite în prealabil de către părți și mediator.

Link către un site web național unde poate fi consultată o listă de mediatori în materie de dreptul familiei: <http://www.fbc-cfm.be/fr/trouver-un-mediateur>

Link către un site web național unde pot fi consultate informații privind medierea familială sau medierea în general: <http://www.fbc-cfm.be/fr/mediation>

Link către legislația națională privind medierea în materie de dreptul familiei: <http://www.fbc-cfm.be/fr/content/national-0>

Ultima actualizare: 17/01/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - Republica Cehă

În Republica Cehă, medierea este reglementată prin Legea nr. 202/2012 privind medierea (denumită în continuare „legea”), care a intrat în vigoare la 1 septembrie 2012 și care transpune Directiva 2008/52/CE privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială.

Legea reglementează mecanismele juridice de mediere în materie civilă (inclusiv mediere familială). Pentru a putea fi introdus în registrul mediatorilor și a obține autorizația de desfășurare a profesiei de mediator în conformitate cu legea, un mediator trebuie să susțină cu succes un examen de specialitate. Atunci când este util și indicat, instanța de judecată poate obliga părțile să participe la o întrevvedere de maximum trei ore cu un mediator autorizat și, în același timp, poate suspenda procedura. Dacă una dintre părți refuză, fără motive întemeiate, să se prezinte la o astfel de întrevvedere cu un mediator, instanța poate penaliza partea respectivă, refuzând, în mod excepțional, să îi ramburseze o parte din cheltuielile de judecată sau valoarea totală a acestora, dacă partea respectivă câștigă cauza.

Link către un site web din Republica Cehă care conține lista mediatorilor autorizați pentru conflicte de familie:

http://mediatori.justice.cz/MediatorPublic/Public/FR003_ZverejneniVybranychUdaju.aspx

Link către un site web din Republica Cehă care furnizează informații privind procedura de mediere familială sau cea de mediere în general:

Nu este disponibil un astfel de site web.

Link-uri către site-uri web care oferă acces la legislația Republicii Cehe în materie de mediere familială:

<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6196>

http://www.cak.cz/assets/zakon-o-mediaci_aj.pdf (textul legii în limba engleză)

Ultima actualizare: 06/03/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - Germania

Scurtă introducere în medierea familială din Germania

Extras din broșura intitulată „Legea căsătoriei” („Eherecht”) publicată de Ministerul Federal al Justiției și Protecției Consumatorului (Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz), p. 73:

„6.2.5 Medierea familială

Cuplurile care trec printr-o separare în fapt sau un divorț doresc deseori să își regleze relațiile de familie pe cale amiabilă. În astfel de cazuri, medierea este o alternativă excelentă la acțiunea în justiție.

Cadrul legislativ privind medierea a fost creat prin Legea privind medierea (*Mediationsgesetz*), care a intrat în vigoare la 26 iulie 2012.

Medierea ajută părțile să găsească o soluție amiabilă la conflictul lor, cu ajutorul unei persoane neutre (mediatorul). Participanții își asumă responsabilitatea pentru găsirea unei soluții, iar mediatorul nu are puterea de a lua decizii.

Aceasta înseamnă că, spre deosebire de cauzele soluționate în instanță, interesele și nevoile reale ale persoanelor implicate pot fi identificate și utilizate ca bază pentru găsirea unei soluții personalizate pentru fiecare conflict în parte. În hotărârile instanțelor de judecată este mai puțin probabil ca interesele persoanelor implicate să fie luate în considerare. Prin urmare, astfel de soluții sunt mai ușor acceptate de părțile implicate și sunt, în general, mai eficiente pe termen lung. Medierea poate avea ca rezultat încheierea unor acorduri contractuale privind, spre exemplu, obligațiile de întreținere, bunurile, patrimoniul, răspunderea părintească sau drepturile de vizită.

În cadrul procedurilor de divorț, instanța de judecată poate ordona soților să participe, individual sau împreună, la o ședință gratuită de informare cu privire la mediere sau să ia parte la o altă formă de soluționare alternativă a litigiilor pentru acțiunile conexe [1] aflate pe rol, cu ajutorul unei persoane desemnate sau al unui organism desemnat de instanța de judecată, și să prezinte dovada participării (secțiunea 135 din Legea privind cauzele de dreptul familiei și în materie de proceduri necontencioase – *Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit*, denumită în continuare „FamFG”). Ordinul nu poate fi executat silit. Cu toate acestea, instanța poate ține cont de nerespectarea acestuia în momentul în care decide împărțirea cheltuielilor de judecată [articolul 150 alineatul (4) din FamFG].”

Același lucru este valabil și pentru acțiunile privind copiii, introduse în temeiul articolului 156 alineatul (1) tezele 3 și 5 și al articolului 81 alineatul (2) punctul 5 din FamFG. Și în astfel de cazuri instanța poate ordona părinților să participe la o ședință de informare cu privire la mediere sau să ia parte la o altă formă de

soluționare alternativă a litigiilor. Ordinul nu poate fi executat silit, dar instanța poate ține cont de nerespectarea acestuia în momentul în care decide împărțirea cheltuielilor de judecată aferente cauzei.

Link-uri către site-uri web din Germania în care pot fi găsiți mediatori pentru conflicte de familie

Mediation bei internationalen Kindschaftskonflikten (MiKK e. V.), Fasanenstraße 12, 10623 Berlin, Germania (mediere pentru cauze internaționale în care sunt implicați copii)

<http://www.mikk-ev.de/>

- Zentrale Anlaufstelle für grenzüberschreitende Kindschaftskonflikte beim Internationalen Sozialdienst im Deutschen Verein (ZAnK), Michaelkirchstraße 17 /18, 10179 Berlin, Germania (mediere pentru cauze transfrontaliere în care sunt implicați copii)

<http://www.zank.de/>

Link-uri către site-uri web din Germania în care puteți găsi informații despre medierea familială sau mediere în general

- Bundesverband Mediation e.V. (BM), Wittestr. 30 K, 13509 Berlin

<http://www.bmev.de/>

- Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V. (BAFM), Spichernstraße 11, 10777 Berlin

<http://www.bafm-mediation.de/>

Link-uri către legislația Germaniei privind medierea familială

- Ministerul Federal al Justiției și Protecției Consumatorului, Mohrenstraße 37, 10117 Berlin

<http://www.bmjv.de/>

- Legea privind promovarea medierii și a altor forme de soluționare alternativă a litigiilor (*Gesetz zur Förderung der Mediation und anderer Verfahren der außergerichtlichen Konfliktbeilegung*) [BGBl. (*Bundesgesetzblatt*, Monitorul Oficial Federal) 2012 Partea I nr. 35 din 25 iulie 2012]

<http://www.bmjv.de/SharedDocs/Abteilungen/DE/AbtR/RA1.html?nn=1470004>

---

[1] Acțiunile conexe includ litigiile privind regimurile matrimoniale, ajustările drepturilor de pensie, obligațiile de întreținere, locuința familiei și cheltuielile gospodărești.

Ultima actualizare: 03/11/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [et](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi.

Medierea familială transfrontalieră - Estonia

Medierea familială sau medierea neînțelegerilor legate de divorț este destinată în special părinților care trec printr-un divorț sau o separare în fapt și care necesită asistența unui specialist imparțial pentru medierea divergențelor de opinie și facilitarea comunicării și cooperării între părți în ceea ce privește aranjamentele viitoare privind copiii părților și încheierea de acorduri în acest sens. Scopul procedurii de mediere nu este atât reconcilierea, cât convenirea asupra unor soluții fezabile pentru ambele părți.

Din aprilie 2015, serviciul este oferit și finanțat prin următoarele modalități:

autoritățile locale din localitatea de domiciliu a copilului îndrumă părțile spre acest serviciu și suportă parțial cheltuielile aferente;

după introducerea unei acțiuni în justiție, părțile sunt îndrumate spre acest serviciu de către judecător și suportă cheltuielile aferente sau, când este posibil, solicită asistență judiciară de stat;

părțile utilizează serviciul la inițiativa și pe cheltuiala unei rude care acționează în cunoștință de cauză sau după ce au fost îndrumate spre acesta de către Asociația Mediatorilor din Estonia (pe cheltuiala părților).

Cheltuielile suportate de părți pentru un proces de mediere variază de la o regiune la alta. O ședință costă 50-70 EUR la Tallinn și în alte orașe mari din Estonia și 35-50 EUR în restul țării. O ședință durează 90 de minute, iar procesul presupune în medie 5-6 ședințe.

Serviciul de mediere familială poate fi oferit de specialiști în psihologie, din sectorul social (inclusiv protecția copilului și asistență socială) sau din sectorul juridic, dacă au participat la un program special de formare și se află în posesia unui certificat profesional relevant; datele de contact ale acestor specialiști sunt disponibile pe site-urile web ale [Asociației Mediatorilor din Estonia](#), ale instanțelor teritoriale și ale autorităților locale.

În Estonia, modul de organizare al serviciului de mediere familială este reglementat de următoarele legi:

[Legea concilierii;](#)

[Legea privind protecția socială;](#)

[Legea privind dreptul familiei și](#)

[Codul de procedură civilă](#)

Una dintre prioritățile programului de acțiune al Guvernului Estoniei pentru 2015-2016 este consolidarea sistemului de protecție a copilului, inclusiv prin dezvoltarea serviciului de mediere familială. Ministerul Afacerilor Sociale și Ministerul Justiției cooperează în prezent pentru a elabora propuneri de completare și modificare a legilor, regulamentelor și prevederilor administrative care reglementează serviciul, cu scopul de a îmbunătăți organizarea și finanțarea acestuia.

De asemenea, există mediatori calificați la nivel internațional care lucrează în Estonia și care dețin competențele necesare pentru gestionarea cauzelor de mediere transfrontalieră în care un părinte duce un copil într-o țară care nu este nici țara natală a copilului, nici țara lui de reședință obișnuită. Limbile de lucru sunt estona, engleza, rusa și finlandeza. Mediatorii pot fi contactați la [adresa de e-mail funcțională](#) a asociației.

Ultima actualizare: 03/04/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - Irlanda

Legea din 2017 privind medierea nu cuprinde dispoziții specifice privind medierea transfrontalieră; în temeiul acestei legi, medierea este voluntară în toate cazurile. În cazul în care în Irlanda se recurge la medierea familială transfrontalieră, se aplică legea invocată mai sus.

Legea din 2017 privind medierea <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2017/act/27/enacted/en/html> a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2018. Legea conține dispoziții privind un cadru normativ cuprinzător care promovează soluționarea litigiilor prin mediere ca alternativă la procedurile judiciare. Obiectivul subiacent al legii este de a promova medierea ca alternativă viabilă, eficientă și eficientă la procedurile judiciare, prin care se reduc cheltuielile judiciare, se accelerează soluționarea litigiilor și se reduc stresul și problemele inerente, de multe ori, procedurilor judiciare.

Legea

conține principii generale privind efectuarea medierii de către mediatori calificați – articolele 6-8;

prevede introducerea unor coduri de bune practici pentru efectuarea medierii de către mediatori calificați – articolul 9;

prevede confidențialitatea comunicărilor între părți în timpul medierii – articolul 10;

prevede posibilitatea instituirii în viitor a unui consiliu de mediere care să supravegheze evoluția acestui sector – articolul 12;

introduce obligația pentru avocații consultanți și pentru avocați pledanți de a consilia părțile la litigii să recurgă la mediere ca modalitate de soluționare a acestora – articolele 14 și 15;

prevede că o instanță poate, din proprie inițiativă sau la inițiativa părților, să invite părțile să ia în considerare medierea ca modalitate de soluționare a litigiului – articolul 16;

conține dispoziții privind efectul unei proceduri de mediere asupra termenelor de decădere și de prescripție – articolul 18;

prevede că o instanță poate, la atribuirea costurilor pentru procedurile menționate la articolul 16 din lege, în cazul în care o consideră că acest lucru se justifică, să țină seama de orice refuz nefondat al uneia dintre părțile la procedură de a lua în considerare recurgerea la mediere sau de orice refuzul nefondat al uneia dintre părți de a participa la mediere în urma unei invitații în acest sens lansate de instanță în temeiul articolului 16 – articolele 20 și 21;

Domeniul de aplicare al legii include toate procedurile civile care pot fi introduse în fața unei instanțe, cu excepția anumitor cazuri prevăzute la articolul 3 din lege.

Ultima actualizare: 24/07/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - Grecia

Medierea familială

Expresia „*mediere familială*” se referă la o formă de soluționare alternativă a litigiilor de familie (mai exact, neînțelegeri financiare sau referitoare la drepturile patrimoniale ale soților, litigii similare survenite în contextul coabitării sau al relațiilor dintre părinți și copii și alte litigii de familie), prin care părțile sunt ajutate să ajungă împreună la un acord acceptabil pentru ambele părți.

I. Instituția medierii (*διαμεσολάβηση*) a fost introdusă în sistemul de justiție al Greciei prin **Legea nr. 3898/2010** privind medierea în materie civilă și comercială (Jurnalul Guvernului, seria I, nr. 211/16.10.2010), care a transpus Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008.

Potrivit articolului 2 din Legea nr. 3898/2010, „litigiile de drept privat pot fi trimise la mediere cu acordul părților și cu condiția ca acestea să dispună de obiectul litigiului”, în vreme ce articolul 8 din aceeași lege prevede: „1. Părțile sau reprezentanții lor sau, în cazul persoanelor juridice, reprezentanții legali, participă la mediere însoțiți de propriul avocat. 2. Mediatorul este desemnat de către părți sau de o terță parte aleasă de acestea. 3. Procedura de mediere este stabilită de mediator de comun acord cu părțile, care pot să pună capăt procedurii în orice moment. Procesul de mediere este confidențial și nu se păstrează niciun proces-verbal. Pe parcursul medierii, mediatorul poate să comunice și să se întâlnească cu oricare dintre părți.” La încheierea procesului, mediatorul trebuie să întocmească un proces-verbal de mediere (articolul 9 din Legea nr. 3898/2010), care va cuprinde acordul la care s-a ajuns, semnat de mediator, de părți și de avocații părților. La solicitarea a cel puțin uneia dintre părți, mediatorul trebuie să depună procesul-verbal și la grefa tribunalului de primă instanță competent, pentru ca acesta să primească titlu executoriu.

Mediatorul este remunerat pe baza unui tarif orar, pentru un total de maximum 24 de ore, care includ timpul petrecut pentru pregătirea medierii. Părțile și mediatorul pot conveni asupra unei metode de remunerare diferite. Onorariul mediatorului este suportat de către părți în mod egal, dacă nu se convine altfel între părți. Fiecare parte suportă cheltuielile legate de onorariul propriului avocat. Valoarea tarifului orar este stabilită și revizuită prin decizia Ministerului Justiției, Transparenței și Drepturilor Omului.

(Consultați <http://www.diamesolavisi.gov.gr/>)

II. În plus, prin **articolul 214B alineatul (1) din Codul de procedură civilă**, introdus prin articolul 7 din Legea nr. 4055/2012, a fost instituită medierea judiciară (*δικαστική μεσολάβηση*); potrivit articolului, „litigiile de drept privat pot fi soluționate și prin recurgere la medierea judiciară. Recurgerea la medierea judiciară este opțională și poate avea loc înainte de introducerea unei acțiuni sau în timp ce acțiunea este pe rol.” Ultimul paragraf al alineatului 3 din același articol prevede că „orice parte interesată poate, prin intermediul unui avocat care acționează în numele ei, să depună o cerere scrisă prin care să solicite trimiterea cauzei la judecătorul-mediator”. Articolul continuă: „4. Instanța de judecată pe rolul căreia se află cauza poate, în orice moment, în funcție de cauză și luând în considerare toate circumstanțele, să solicite părților să recurgă la medierea judiciară în vederea soluționării litigiului și, în același timp, dacă părțile sunt de acord, poate amâna audierea cauzei pentru o perioadă scurtă de timp, dar nu mai mult de șase luni. 5. Dacă părțile ajung la un acord, se întocmește un proces-verbal de mediere. Procesul-verbal este semnat de mediator, de părți și de avocații părților, iar originalul este depus la grefa tribunalului de primă instanță unde a avut loc medierea [...]. În conformitate cu articolul 904 alineatul (2) litera (c) din Codul de procedură civilă, procesul-verbal de mediere constituie titlu executoriu din momentul depunerii sale la grefa tribunalului de primă instanță, atâta timp cât din procesul-verbal reiese că părțile au convenit asupra existenței unei pretenții.”

Cheltuielile de mediere judiciară se încadrează perfect în domeniul de aplicare al Legii privind acordarea de asistență judiciară cetățenilor cu venituri mici (Legea nr. 3226/2004).

Două prevederi importante sunt noul **articol 116A din Codul de procedură civilă**, [introdus prin articolul 1 alineatul (2) din Legea nr. 4335/2015], care prevede că „în orice moment în timpul unui proces și în cadrul tuturor procedurilor, instanța de judecată va încuraja [...] alegerea medierii ca modalitate de soluționare alternativă a litigiului” și **articolul 214C din Codul de procedură civilă**, care prevede că „instanța de judecată va sugera părților să recurgă la mediere dacă aceasta este compatibilă cu circumstanțele cauzei. Dacă propunerea instanței este acceptată, audierea cauzei va fi amânată pentru o perioadă de trei luni. Același lucru este valabil și dacă părțile decid din proprie inițiativă să recurgă la mediere în timp ce acțiunea se află pe rol.”

Nu există nicio lege în Grecia care să reglementeze medierea familială în mod specific, astfel că regulile aplicabile în acest caz sunt regulile generale privind medierea și medierea judiciară prezentate mai sus.

Cuplurile de persoane cu naționalități diferite – căsătorite sau care coabitează în uniuni consensuale – reprezintă familii biculturale, iar în caz de divorț sau separare în fapt, pe lângă aspectele obișnuite legate de litigiile de familie (spre exemplu, răspunderea părintească, încredințarea copiilor, stabilirea de legături personale cu copiii, obligația de întreținere a copiilor, litigiile de natură patrimonială între soți), poate apărea o dificultate și mai gravă în cauzele transfrontaliere, și anume răpirea de copii. Regulile expuse mai sus cu privire la mediere și mediere judiciară pot fi aplicate cu ușurință în astfel de cazuri; ele sunt consecvente cu regulile deja aplicabile din articolul 7 alineatul (2) litera (c) ale Convenției de la Haga din 1980 și articolul 55 alineatul (2) litera (e) din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 (Regulamentul „Bruxelles IIa”).

Ultima actualizare: 18/01/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [es](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Medierea familială transfrontalieră - Spania

1. Procedura de mediere familială

În Spania, medierea familială are un caracter exclusiv voluntar și pentru a facilita acest proces, în special în cazurile care necesită mediere familială transfrontalieră, legislația generală în materie de mediere permite în mod expres desfășurarea acesteia prin videoconferință sau alte mijloace electronice care permit transmiterea vocii sau a imaginii. Părțile pot recurge la mediere fie înainte ca acțiunea în justiție să înceapă, fie în cursul acesteia, și chiar după încheierea sa, pentru a modifica rezultatul acesteia sau pentru a facilita executarea hotărârii judecătorești. În cazul în care părțile recurg la mediere înainte de acțiunea în justiție și ajung la un acord, procesul judiciar este accelerat, deoarece părțile beneficiază de o procedură simplificată în cadrul căreia ambele părți prezintă acordul în fața instanței competente în materie de dreptul familiei (*Juzgado de Familia*), care aprobă acordul respectiv, dacă acesta nu contravine legii sau dacă nu este contrar intereselor copiilor minori sau cu handicap ai cuplului. În același mod, în cazul în care nu există copii minori sau cu handicap, părțile pot alege, de asemenea, să prezinte acordul direct unui notar, care îl va înregistra într-un act notarial având aceleași efecte ca o hotărâre judecătorească.

Dacă acțiunea în justiție a fost inițiată fără ca părțile să recurgă la mediere, judecătorul, ținând cont de circumstanțele cazului respectiv, poate ajunge la concluzia că părțile ar trebui să recurgă la mediere. Instanța competentă în materie de dreptul familiei va îndruma în acest caz părțile să participe la o sesiune de informare gratuită. În cazul în care părțile hotărăsc să recurgă la mediere, procedura judiciară nu se oprește, cu excepția cazului în care părțile solicită suspendarea acesteia, iar în cazul în care se ajunge în cele din urmă la un acord, acesta este aprobat de instanță. Însă dacă nu se ajunge la un acord sau dacă părțile nu doresc să recurgă la mediere, hotărârea judecătorească este pronunțată cu privire la toate punctele în legătură cu care părțile au opinii divergente.

Medierea familială este exclusă în cazul părților la o procedură pentru violență bazată pe gen.

Sesiunea de informare este gratuită, însă medierea în sine implică un cost care urmează să fie suportat de către părți, cu excepția cazului în care acestea pot beneficia de asistență judiciară. Toate informațiile despre conținutul și cerințele care trebuie îndeplinite pentru a obține asistență judiciară sunt disponibile aici:

<http://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/servicios-ciudadano/tramites-gestiones-personales/asistencia-juridica-gratuita>

2. Profesia de mediator familial și accesul la un mediator

Mediatorul trebuie să aibă o diplomă universitară sau o calificare profesională superioară și, în plus, trebuie să fi urmat o formare specifică pentru a exersa medierea, într-o instituție acreditată în acest sens.

Nu există obligația de a fi înscris într-un registru anume pentru a putea practica medierea familială, însă au fost create registre în care mediatorii se care pot înregistra, atât la nivel național (Registrul mediatorilor și instituțiilor de mediere - *Registro de Mediadores e Instituciones de Mediación* - al cărui site este indicat mai jos), cât și la nivelul comunităților autonome.

Aproape toate comunitățile autonome au creat un serviciu public de mediere. Informațiile legate de aceste servicii publice pot fi găsite în rubrica despre mediere de pe site-urile comunităților autonome, unde este explicat, mai mult sau mai puțin detaliat, modul de funcționare al sistemului de mediere și unde figurează registrul mediatorilor, în cazul în care există, împreună cu un link către acesta. Pe site-urile respective pot fi găsite, de obicei, și formulare de cerere de mediere care fac trimitere la organismele specializate instituite de comunitățile autonome respective pentru efectuarea medierii.

Pentru a căuta un mediator familial, trebuie mai întâi să stabiliți dacă medierea urmează să aibă loc după începerea procedurii judiciare sau independent de această procedură. În cazul în care medierea este solicitată după începerea procedurii judiciare, instanța relevantă competentă în materie de dreptul familiei va îndruma părțile către organismele de mediere familială de pe lângă instanța respectivă. În cazul în care se recurge la mediere înainte de inițierea procedurii judiciare sau independent de aceasta, partea în cauză va trebui să caute un mediator familial. În acest din urmă caz, următoarele surse de informații ar putea fi utile:

- Registrul mediatorilor și instituțiilor de mediere la nivel național, menționat mai sus: <http://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/areas-tematicas/registros/mediadores-instituciones>

- Următoarele instituții, indicate de Ministerul Justiției: <https://www.administraciondejusticia.gob.es/paj/publico/pagaj/home/>

- Serviciile de mediere indicate pentru provinciile de către Consiliul General al Puterii Judiciare (*Consejo General del Poder Judicial*): <http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion/Organos-judiciales-que-ofrecen-mediacion/Mediacion-Familiar/>

- Serviciile de mediere create de diferitele comunități autonome. În general, informații despre aceste servicii pot fi găsite pe site-urile comunităților autonome respective.

În plus față de sursele menționate mai sus, puteți găsi informații suplimentare cu privire la procedura de mediere familială, legislația aplicabilă, serviciile de mediere de la nivelul diferitelor comunități autonome și formalitățile relevante pe site-ul Consiliului General al Puterii Judiciare: <http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion>

Ultima actualizare: 11/12/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere

acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - Franța

Medierea familială transfrontalieră este promovată prin instrumentele internaționale și europene de cooperare, în vederea facilitării unei soluționări amiabile și rapide a litigiilor. Franța a instituit, în cadrul autorității sale centrale, o celulă al cărei rol este de a promova recurgerea la mediere în dosarele transfrontaliere. Este important să se prezinte, de asemenea, reglementarea națională în materie de mediere, care se poate aplica în dosarele transfrontaliere.

Cadrul normativ național:

Legea nr. 95-125 din 8 februarie 1995, urmată de Decretul nr. 2012-66 din 22 iulie 1996, a consacrat medierea judiciară în Franța. Orice judecător sesizat cu un litigiu poate, cu acordul părților, să desemneze un mediator, o parte terță calificată, imparțială și independentă.

Ordonanța nr. 2011-1540 din 16 noiembrie 2011, care transpune Directiva 2008/52/CE din 21 mai 2008, a modificat Legea din 8 februarie 1995. Această lege definește medierea ca fiind un proces structurat prin care două sau mai multe părți încearcă să ajungă la un acord în vederea soluționării amiabile a diferendelor dintre ele cu ajutorul unei părți terțe. Legea stabilește un regim comun pentru toate mediurile.

În cazul medierii familiale, există o diplomă de stat creată prin Decretul din 2 decembrie 2003 ([articolul R.451-66 și următoarele din Codul asistenței sociale și al familiei](#)) și prin hotărârile din 12 februarie 2004 și 19 martie 2012. Totuși, în prezent, deținerea unei astfel de diplome nu este obligatorie pentru a se putea exercita profesia de mediator familial, întrucât aceasta nu este o profesie reglementată.

Mediatorii își desfășoară activitatea fie într-un cadru asociativ, fie într-un cadru liberal.

Se poate recurge la medierea familială în următoarele cazuri:

1) înainte unei intervenții judiciare: prin medierea familială convențională; în acest caz, mediatorul este sesizat direct de părți;

2) în cursul procedurii judiciare: articolul 1071 din Codul de procedură civilă, articolul 255 și articolul 373-2-10 din Codul civil;

Tribunalul Familiei poate propune părților o măsură de mediere și, după primirea acordului acestora, poate desemna un mediator familial în acest sens.

Tribunalul Familiei poate dispune ca părțile să se întâlnească cu un mediator familial care le va informa cu privire la obiectul și la procedura medierii familiale. Acordul obținut în urma medierii familiale va putea face obiectul aprobării de către Tribunalul Familiei (articolele 1534 și 1565 și următoarele din Codul de procedură civilă). Judecătorul aprobă acordul, cu excepția cazului în care constată că acesta nu protejează suficient interesul copilului sau că părinții nu și-au exprimat consimțământul în mod liber (articolul 373-2-7 al doilea paragraf din Codul civil) sau, în general, atunci când acordul poate prejudicia ordinea publică.

Costul: prima întâlnire de informare cu mediatorul familial este gratuită pentru cei care recurg la aceasta. Medierea familială implică, în schimb, o contribuție financiară a părților determinată în funcție de un barem oficial care se impune în cazul serviciilor de mediere și care se bazează pe principiul plății pe ședință și pe persoană, stabilit ținând seama de veniturile părților. Atunci când persoana beneficiază de asistență judiciară, statul suportă cheltuielile aferente medierii familiale, iar baremul național prevede o majorare a onorariului avocatului ori de câte ori Tribunalul Familiei dispune o măsură de mediere.

Link către dispozițiile aplicabile din Codul de procedură civilă: [aici](#) (56 Kb)

Link către [pagina de informare a Ministerului Justiției](#) cu privire la medierea familială

Link către listele de mediatori: pentru a găsi serviciul de mediere familială cel mai apropiat de domiciliul dumneavoastră, se poate efectua o căutare introducând textul „mediere familială” în câmpul „Categorie” pe site-ul următor [Justice en région](#).

Medierea familială internațională:

Medierea familială internațională este prevăzută de instrumentele de cooperare internațională în materia dreptului familiei (Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980 și Regulamentul Bruxelles IIa) în vederea facilitării soluțiilor amiabile care vizează înapoierea copilului în cazurile de răpire internațională sau acordul privind exercitarea dreptului de vizită al unui părinte.

Persoanele interesate pot:

1) să se adreseze mediatorilor care exercită profesia în mod independent sau într-un cadru asociativ: o listă de mediatori care pot interveni în materie de dreptul familiei în situații internaționale este disponibilă online la adresa următoare: <http://www.justice.gouv.fr/26139> (sau dați clic [aici](#)).

2) să recurgă la mediere prin intermediul celei specializate din cadrul autorității centrale: Franța dispune, în cadrul Ministerului Justiției, de o celulă de mediere familială internațională ([CMFI](#)). În fiecare nou dosar transfrontalier, celula își oferă serviciile pentru a interveni înainte/în paralel și/sau ulterior procedurilor judiciare, ca măsură de însoțire. Acordurile încheiate vor fi prezentate, după caz, după aprobarea propunerilor părților, instanțelor din țările vizate.

Autoritatea centrală, sesizată de unul dintre părinți cu o cerere de mediere familială internațională, prezintă această propunere celuilalt părinte. Demersul trebuie să fie **voluntar: nu trebuie să existe constrângeri în ceea ce privește inițierea unei proceduri de mediere familială internațională**.

În cadrul misiunii sale de mediere familială internațională, celula specializată din cadrul autorității centrale își exercită funcția în mod imparțial cu privire la fiecare dintre părinți și în condiții de deplină confidențialitate.

Medierea efectuată de celula de mediere familială internațională din cadrul Ministerului Justiției este gratuită. Cererea, însoțită de documente privind procedurile în curs sau finalizate în Franța ori în străinătate, trebuie expediată prin curier la următoarea adresă:

Ministère de la Justice

Direction des affaires civiles et du Sceau – BDIP

Cellule de médiation familiale internationale

13 place Vendôme

75 042 Paris Cedex 01

De asemenea, cererea poate fi trimisă prin e-mail la adresa: entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr

Link către site-ul de internet al Ministerului Justiției din Franța (celula de mediere familială internațională): <http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/la-mediation-21106.html>

Ultima actualizare: 19/01/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - Croația

MEDIAREA

La 1 noiembrie 2015, noua Lege a familiei [*Obiteljski zakon; Narodne novine* (Jurnalul Oficial) nr. 103/15] a intrat în vigoare în Republica Croația. Aceasta este formată din 10 părți distincte, cea de a șaptea parte separată reglementând domeniul consilierii obligatorii și al medierii familiale.

Consilierea obligatorie reprezintă o modalitate de a sprijini membrii unei familii să ajungă la acorduri cu privire la relațiile de familie, acordând, în același timp, o atenție deosebită protecției relațiilor de familie care implică un copil, precum și consecințelor juridice care decurg din incapacitatea de a ajunge la un acord și inițierea unei acțiuni în justiție în care sunt decise drepturile personale ale copilului. Consilierea obligatorie este efectuată de o echipă de experți din cadrul unui centru de asistență socială competent în funcție de reședința permanentă sau temporară a copilului sau de locul ultimei reședințe comune permanente sau temporare a soților sau a partenerilor necăsătorii. În conformitate cu Legea familiei, consilierea obligatorie nu trebuie să fie efectuată înainte de inițierea procedurilor de executare sau a măsurilor provizorii. Membrii de familie participă personal la consilierea obligatorie, fără reprezentanți.

Consilierea obligatorie se efectuează: 1. înainte de inițierea unei proceduri de divorț între soți care au un copil minor și 2. înainte de inițierea unei alte proceduri judiciare pentru încredințarea copiilor și stabilirea unei relații personale cu copilul. Anterior inițierii procedurii de divorț, nu se efectuează consilierea obligatorie în ceea ce privește un soț sau ambii soți care: 1. sunt privați de capacitate contractuală, în cazul în care acesta sau aceștia se află în imposibilitatea de a înțelege semnificația și consecințele procedurii, inclusiv cu asistență specializată, 2. prezintă o tulburare a capacității de judecată sau 3. nu au o reședință permanentă sau temporară cunoscută.

Consilierea obligatorie este inițiată prin depunerea unei cereri de către una dintre părți, care este transmisă unui centru de asistență socială în scris sau înregistrată oral. La primirea cererii de consiliere obligatorie, centrul de asistență socială este obligat să programeze o întâlnire și să citeze părțile. Prin derogare, în cazul în care centrul de asistență socială consideră că, în circumstanțele date, o întâlnire comună nu ar fi utilă sau în cazul în care una dintre părți sau ambele părți solicită acest lucru din motive justificate, sunt programate și derulate interviuri separate cu părțile.

Medierea familială este un proces la care membrii de familie participă în mod voluntar. Prin derogare, prima sesiune de mediere familială înainte de inițierea procedurii de divorț este obligatorie.

Medierea familială este un proces în care părțile încearcă să ajungă la un acord cu privire la un litigiu familial cu sprijinul unuia sau al mai multor mediatori familiai. Un mediator familial este o persoană imparțială și cu o pregătire specială, înscrisă în Registrul mediatorilor familiai. Principalul obiectiv al procesului de mediere familială este de a ajunge la un plan în ceea ce privește custodia comună și la alte acorduri cu privire la copil. Pe lângă atingerea acestui scop, în procesul de mediere familială părțile pot conveni, de asemenea, asupra tuturor celorlalte chestiuni referitoare la active și alte aspecte.

Medierea familială nu este efectuată: 1. în cazul în care echipa de experți din cadrul unui centru de asistență socială sau mediatorul familial estimează că participarea în mod egal a soților la procesul de mediere familială nu este posibilă din cauza violenței domestice, 2. în cazul în care unul sau ambii soți sunt privați de capacitatea contractuală și nu sunt în măsură să înțeleagă semnificația și consecințele juridice ale procesului, inclusiv cu asistență specializată, 3. în cazul în care este afectată capacitatea de judecată a unuia dintre soți sau a ambilor soți și 4. în cazul în care nu se cunoaște reședința temporară sau permanentă a unuia dintre soți.

Medierea familială poate fi efectuată indiferent de procedurile judiciare, anterior inițierii procedurilor judiciare, în timpul acestora sau după încheierea acestora. În conformitate cu Legea familiei, medierea familială nu este efectuată înainte de inițierea procedurilor de executare sau a măsurilor provizorii. Prin derogare, în timpul procesului de executare în scopul exercitării unei relații personale cu copilul, instanța poate propune părților să recurgă la medierea familială. Astfel, după interviuarea părților și luarea în considerare a împrejurărilor cazului, instanța poate să amâne executarea timp de treizeci de zile și poate dispune ca un profesionist să discute cu copilul sau poate propune părților să recurgă la medierea familială pentru a ajunge la un acord cu privire la litigiu; dacă este necesar, instanța poate detalia exercitarea unei relații personale printr-o decizie specială în timpul interviului cu un profesionist sau al medierii familiale, dar instanța nu va proceda astfel în cazul în care medierea familială a fost încercată fără succes sau dacă sunt necesare acțiuni urgente. Mediatorul familial și alte persoane implicate în procesul de mediere familială au obligația de a proteja informațiile și datele confidențiale de care au luat cunoștință în cursul procesului de mediere familială în raport cu terțe persoane, cu excepția cazurilor în care: 1. comunicarea informațiilor este necesară în scopul realizării sau executării acordului sau 2. comunicarea informațiilor este necesară pentru a proteja un copil a cărui bunăstare este amenințată sau pentru a elimina pericolul unei încălcări grave a integrității fizice și psihice a unei persoane. Mediatorul familial este obligat să informeze părțile în legătură cu domeniul de aplicare a principiului confidențialității.

În ceea ce privește acordul la care s-a ajuns în urma medierii familiale, Legea familiei prevede faptul că planul privind custodia comună pentru creșterea copilului sau alte acorduri încheiate în cadrul procesului de mediere familială trebuie să fie în formă scrisă și să fie semnate de toate părțile și că acestea sunt echivalente unui act executiv în cazul în care instanța le aprobă în cadrul unei proceduri necontencioase, la propunerea părților.

În cazul în care părțile nu ajung la un acord privind planul de custodie comună pentru creșterea copilului sau cu privire la o altă relație de familie litigioasă, mediatorul familial va indica în raportul privind suspendarea procesului de mediere familială dacă ambele părți au participat în mod activ. Raportul privind suspendarea medierii familiale este prezentat participanților. Mediatorul familial va transmite un raport privind suspendarea medierii familiale către instanța care a dispus suspendarea procedurii ca urmare a procesului de mediere familială aflat în curs de desfășurare.

În cazul în care, în cursul procedurilor judiciare, părțile propun prin acord consensual să soluționeze litigiul prin intermediul procesului de mediere familială, instanța poate suspenda procedura, caz în care aceasta va stabili un termen de trei luni în care părțile pot încerca să soluționeze litigiul în cadrul procesului de mediere familială. În cazul în care, în cursul procedurilor judiciare, instanța consideră că există posibilitatea ajungerii la un acord consensual cu privire la litigiul familial, aceasta poate, de asemenea, să propună părților procesul de mediere familială. În cazul în care părțile convin să recurgă la procesul de mediere familială, instanța va suspenda procedura și va stabili un termen de trei luni în care părțile pot încerca să soluționeze litigiul în cadrul procesului de mediere familială. În cazul în care, în termenul de trei luni pentru efectuarea medierii familiale stabilit de o instanță, părțile nu reușesc să soluționeze litigiul în cadrul procesului de mediere familială sau în cazul în care părțile propun continuarea procedurilor judiciare înainte de expirarea termenului respectiv, instanța va continua procedura. Înainte de a decide cu privire la suspendarea procedurii, instanța este obligată să evalueze dacă suspendarea este oportună având în vedere necesitatea unor acțiuni urgente în cazurile în care sunt decise drepturile și interesele unui copil.

În cadrul procesului de mediere familială, mediatorul familial este obligat să informeze participanții să aibă în vedere bunăstarea copilului, iar acesta poate acorda copiilor posibilitatea să-și exprime opinia în cadrul procesului de mediere familială, cu acordul părinților.

Mediatorul familial care a condus procesul de mediere familială nu poate să participe la redactarea avizelor experților sau a evaluărilor familiale sau să participe în alt mod la procedurile judiciare în care se soluționează litigiul părților care au participat la medierea familială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

În cazul în care medierea familială este efectuată de mediatori familiai angajați în sistemul de protecție socială, părțile nu plătesc onorarii pentru activitatea mediatorilor familiai. În cazul în care medierea familială este efectuată de mediatori familiai din afara sistemului de protecție socială, părțile suportă costul participării acestora.

Dispozițiile care reglementează medierea se aplică în mod corespunzător în cadrul procesului de mediere familială.

Pentru informații suplimentare, a se vedea

Legea familiei (Jurnalul Oficial nr. 103/15)

Norme privind medierea familială (*Pravilnik o obiteljskoj medijaciji*; Jurnalul Oficial nr. 106/14)

Legea medierii (*Zakon o mirenju*; Jurnalul Oficial nr. 18/11)

Ultima actualizare: 23/08/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - Italia

Medierea familială este un proces pe care soții sau partenerii aflați într-o situație de criză se hotărăsc în mod liber să-l întreprindă în vederea soluționării conflictului dintre aceștia, cu asistența unuia sau mai multor mediatori. Aceștia din urmă au sarcina de a facilita comunicarea și de a sprijini cuplul să facă față atât aspectelor emoționale, cât și celor materiale ale separării (partajul bunurilor, pensia de întreținere, atribuirea domiciliului conjugal etc.), încurajând partenerii să adapteze acordurile astfel încât acestea să satisfacă cât mai bine necesitățile tuturor membrilor familiei.

Medierea este reglementată, în general, de Decretul legislativ nr. 28 din 4 martie 2010, astfel cum a fost modificat ulterior, de punere în aplicare a articolului 60 din Legea nr. 69 din 18 iunie 2009 privind medierea în vederea concilierii în litigiile civile și comerciale (D.Lgs. 4 marzo 2010, n. 28 e successive modificazioni, „*Attuazione dell'articolo 60 della legge 18 giugno 2009, n. 69, in materia di mediazione finalizzata alla conciliazione delle controversie civili e commerciali*”).

Legislația menționată anterior stabilește procedura de soluționare extrajudiciară a litigiilor privind **drepturile disponibile**. Pentru anumite materii indicate în mod expres, derularea efectivă a procedurii de mediere este o **condiție de admisibilitate** a actului de sesizare a instanței.

În ceea ce privește disputele în materie de dreptul familiei, numai litigiile referitoare la pactele familiale (și anume, pactele asupra succesiunii viitoare prin care un întreprinzător își transferă, integral sau parțial, întreprinderea către unul sau mai mulți dintre descendenții acestuia) necesită recurgerea prealabilă la mediere.

Pentru toate celelalte litigii familiale, medierea este facultativă.

Cu toate acestea, în procedurile privind încredințarea copiilor, instanța poate amâna adoptarea de măsuri judiciare pentru a permite soților, cu asistența unor experți, să încerce o mediere pentru a ajunge la un acord, în principal, pentru a asigura protecția intereselor morale și materiale ale copiilor.

Procedura de mediere poate avea loc **în cadrul unor entități publice sau private**, înscrise în **Registrul organismelor de mediere** menținut de Ministerul Justiției (*Ministero della Giustizia*).

Lista organismelor de mediere poate fi consultată la următoarea adresă:

<https://mediazione.giustizia.it/ROM/ALBOORGANISMIMEDIAZIONE.ASPX>

Avocații înscrși în barou asigură, de drept, funcția de mediator.

În numeroase localități italiene, există posibilitatea de a beneficia de **servicii de mediere familială**, asigurate de consilieri familiari, serviciile sociale sau agențiile sanitare locale.

Deși este diferită de mediere, procedura **negocierii asistate**, reglementată de Decretul-lege nr. 132 din 12 septembrie 2014, convertit, după modificare, în Legea nr. 162 din 10 noiembrie 2014, urmărește, de asemenea, soluționarea extrajudiciară a litigiilor.

Negocierea asistată se referă la acordul (sau „convenția de negociere”) prin care părțile convin „să coopereze cu bună credință și loialitate, în vederea soluționării pe cale amiabilă a litigiului”. Pentru a fi valabil, acordul trebuie să fie încheiat în scris, **cu asistența unuia sau mai multor avocați** și trebuie să se refere la drepturile disponibile.

Spre deosebire de acordul obținut în urma medierii, acordul încheiat la finalul procedurii de negociere asistată constituie un **titlu executoriu** și permite înscriserea unei **ipotecii judiciare**.

La fel ca în cazul medierii, negocierea poate avea, de asemenea, un caracter obligatoriu sau facultativ.

În ceea ce privește litigiile familiale, negocierea asistată este întotdeauna facultativă.

Negocierea asistată în materie de separare sau de divorț este reglementată de lege și vizează identificarea unei soluții consensuale în ceea ce privește separarea, divorțul sau modificarea condițiilor stabilite anterior.

În cazul unui **cuplu fără copii** minori (sau majori aflați în incapacitate), acordul este depus la parchetul de pe lângă tribunalul competent care, după ce se asigură că acordul nu conține neregularități, eliberează autorizația către avocați.

În cazul în care **cuplul are copii** (minori sau majori aflați în incapacitate), acordul trebuie să fie transmis în termen de zece zile la parchetul de pe lângă tribunalul competent, pentru ca acesta să verifice dacă acordul este de natură să garanteze interesele copiilor. În cazul unei evaluări favorabile, parchetul emite autorizația; în caz contrar, acesta transmite acordul președintelui tribunalului, care va convoca părțile în termen de treizeci de zile.

Acordul astfel obținut și autorizat **ține loc** de măsuri judiciare de separare, de divorț și de modificare a condițiilor stabilite în acesta și **produce aceleași efecte juridice**.

De la intrarea în vigoare a Legii nr. 76 din 20 mai 2016, recurgerea la negocierea asistată este permisă, de asemenea, în cazul desfacerii unui **parteneriat civil între persoane de același sex**.

Ultima actualizare: 04/02/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - Cipru

Până în prezent, Cipru nu a stabilit nicio procedură legală de mediere.

Ultima actualizare: 13/05/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - Letonia

Pentru a facilita aplicarea mijloacelor alternative de soluționare a litigiilor, Republica Letonia a adoptat Legea privind medierea (în vigoare începând cu data de 18 iunie 2014).

Modelul de mediere recomandat de către instanța judecătorească în cadrul procedurilor civile a intrat în vigoare la data de 1 ianuarie 2015. Judecătorii au obligația de a oferi părților opțiunea medierii pentru a soluționa litigiul în diverse etape ale procedurilor (după inițierea unei cauze, în timpul pregătirii acesteia pentru proces și în cadrul audierii preliminare a cauzei și, de asemenea, în timpul procedurilor juridice, până la finalizarea examinării pe fond).

În ceea ce privește promovarea medierii ca un mod de a soluționa litigiile s-au implementat mai multe proiecte:

1. *Serviciile de consultanță gratuite privind medierea oferite de către Consiliul mediatorilor autorizați în instanță sau la masa de mediere (se aplică și litigiilor familiale, însă fără a se limita la acestea)*

Începând cu data de 15 septembrie 2016, Ministerul Justiției împreună cu Consiliul mediatorilor autorizați au implementat un proiect-pilot în cadrul căruia orice persoană care a solicitat soluționarea unui litigiu civil în instanță are posibilitatea de a beneficia de o consultanță gratuită din partea mediatorului autorizat timp de o oră. Serviciile de consultanță gratuite recomandate de instanța judecătorească oferite de către mediatorii autorizați sunt disponibile în mai multe tribunale din Riga și pe întreg teritoriul Letoniei. În cadrul proiectului, în cursul consultanței oferite de către mediatorul autorizat, participanții la o cauză sunt informați cu privire la fond, procedură și condițiile procesului de mediere și se evaluează posibilitatea de a soluționa litigiul respectiv prin mediere.

2. *Proiect – Mediere gratuită în cazul litigiilor familiale*

Începând cu data de 1 ianuarie 2017, o persoană poate primi ajutor de la stat în cadrul unui program cu buget de la stat – posibilitatea de a participa la cinci sesiuni gratuite cu un mediator autorizat pentru a soluționa divergențele dintre părinți care afectează interesele copilului și pentru a găsi căi de a îmbunătăți relațiile dintre membrii familiei. În cadrul proiectului, ajutorul de la stat este oferit pentru primele cinci sesiuni de mediere (60 de minute fiecare) gestionate de către un mediator autorizat, fiind gratuite pentru părți. Dacă litigiul nu este soluționat în decursul a cinci sesiuni, costul serviciilor ulterioare trebuie acoperit de către părți. Un mediator autorizat sau Consiliul mediatorilor autorizați trebuie consultat în vederea evaluării eligibilității unei persoane. Informațiile legate de proiect sunt puse la dispoziția persoanelor în cauză prin intermediul instanțelor judecătorești și sunt transferate către municipalități, serviciile sociale, instanțele de drept familial etc.

Proiectul vizează oferirea de asistență unui număr de 300 de cupluri, permițând părinților cu copii să soluționeze atât litigiile familiale și divergențele examinate în instanță, cât și pe cele care nu au fost încă înaintate în fața instanței judecătorești. Proiectul încearcă, mai ales, să susțină căsătoriile sau, cel puțin, să soluționeze divergențele în așa fel încât să permită menținerea respectului între părinții copilului și să asigure că aceștia nu își pierd capacitatea de a comunica ulterior între ei pentru a cădea de comun acord asupra diverselor chestiuni legate de îngrijirea zilnică, creșterea și educația copilului.

Lista cu mediatorii autorizați implicați în proiect este disponibilă la: [http://sertificetimediatori.lv/](http://sertificetimediatori.lv)

Ultima actualizare: 13/06/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [fr](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi.

Medierea familială transfrontalieră - Luxemburg

Reglementare

Medierea familială este reglementată de Legea din 24 februarie 2012 privind medierea în materie civilă și comercială și de Regulamentul Marelui Ducat din 25 iunie 2012, care stabilește procedura de autorizare a ocupării funcțiilor de mediator judiciar și mediator familial, programul formării specifice în materie de mediere și organizarea unei reuniuni de informare gratuite. (Mém A nr. 37 din 5.3.2012, a se vedea

<http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/loi/2012/02/24/n1/jo>).

Articolul 1251-1, alineatul (2) din noul Cod de procedură civilă enunță materiile în care judecătorul poate propune părților o „mediere familială”. Acestea sunt: divorțul, separarea de drept, separarea cuplurilor care au înregistrat un parteneriat, inclusiv lichidarea, partajul bunurilor și diviziunea; obligațiile de întreținere, contribuția la cheltuielile căsătoriei, obligația de întreținere a copiilor și exercitarea autorității părintești.

Procedură

Este posibil să se recurgă la medierea convențională sau la medierea judiciară familială. Medierea convențională poate fi inițiată de fiecare dintre părți, indiferent de obiectul acesteia, sub rezerva aplicării articolului 1251-22 alineatul (2) din noul Cod de procedură civilă, și în afara oricărei proceduri judiciare sau de arbitraj. Modalitățile de organizare a procesului de mediere sunt stabilite în scris, în cadrul unei convenții semnate de părți și de mediator. Medierea convențională le permite părților să recurgă fie la un mediator autorizat de ministrul justiției, fie la un mediator neautorizat.

În cazul în care un judecător este sesizat într-un litigiu care ține de unul dintre aspectele prevăzute la articolul 1251-1 alineatul (2) din noul Cod de procedură civilă menționat anterior, aceasta le poate propune părților o măsură de mediere familială. Judecătorul în cauză dispune organizarea în Luxemburg a unei reuniuni de informare gratuită de către un mediator autorizat sau de către un mediator scutit de obligația autorizării, cu condiția ca acesta din urmă să îndeplinească cerințele echivalente sau comparabile în esență cu condițiile dintr-un alt stat membru al Uniunii Europene, în conformitate cu articolul 1251-3 alineatul (1) punctul 3 din noul Cod de procedură civilă. Următoarele reuniuni costă 57 EUR (sumă stabilită prin regulamentul Marelui Ducat). Judecătorul stabilește durata misiunii de mediere, însă aceasta nu poate să depășească trei luni. Este însă posibil ca durata misiunii de mediere să fie prelungită prin acordul părților. Persoanele fizice ale căror resurse sunt insuficiente pot obține asistență financiară pentru orice proces de mediere familială judiciară. Este important să se menționeze faptul că acordurile rezultate în urma medierii au aceeași forță probatorie ca și deciziile judiciare. Aceste acorduri de mediere, indiferent dacă sunt încheiate în străinătate sau la nivel național, au caracter executoriu în Uniunea Europeană în temeiul Directivei 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială. Aprobarea de către președintele tribunalului districtual a acordului total sau parțial îi conferă acestuia forță executorie. În materie de mediere familială, judecătorul verifică, pe lângă conformitatea acordului cu ordinea publică, dacă acesta nu este contrar interesului copiilor, dacă litigiul poate fi soluționat pe calea medierii și dacă mediatorul a fost autorizat în acest scop de ministrul justiției.

Lista mediatorilor autorizați:

http://www.mj.public.lu/professions/mediation_en_matiere_civile_commerciale/Liste_des_mediateurs_agrees.pdf

Informații generale privind medierea în materie civilă și comercială sunt disponibile la următoarea adresă:

http://www.mj.public.lu/professions/mediation_en_matiere_civile_commerciale/

Ultima actualizare: 18/04/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE

și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - Ungaria

Vă rugăm să vizitați pagina [Medierea în statele membre](#), întrucât aceasta conține informații privind medierea disponibilă în materie de dreptul familiei.

Ultima actualizare: 11/12/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - Malta

Legislația care reglementează medierea

Legea aplicabilă în Malta este Capitolul 474, respectiv [Legea privind medierea](#).

Ce este medierea?

Atunci când un cuplu se află în litigiu în ceea ce privește chestiunile legate de dreptul familiei, membrii cuplului pot solicita asistență din partea unui mediator, care să îi ajute să ajungă la o înțelegere amiabilă, fără a recurge la proceduri oficiale în instanță. În temeiul legislației malteze, medierea este o etapă obligatorie pe care cuplul trebuie să o parcurgă înainte de introducerea unei acțiuni pentru separare în fața instanței civile (secția de drept al familiei).

Cine este mediatorul și care este rolul acestuia?

Mediatorul a rolul de a ajuta părțile să ajungă la o înțelegere amiabilă. Acesta este o persoană imparțială și independentă numită de către instanță. În unele cazuri, părțile își pot alege ele însele mediatorul, contra unui onorariu. Toți mediatorii au calificare profesională pentru a acționa ca atare. Cei mai mulți dintre aceștia sunt, de asemenea, consilierii maritali, asistenți sociali sau avocați.

Un mediator nu poate furniza elemente de probă în instanță cu privire la ceea ce s-a declarat în cadrul procesului de mediere în cazul în care părțile introduc o acțiune în justiție.

Cine poate solicita medierea?

Medierea poate fi utilizată în următoarele cazuri:

pentru separare sau divorț (cu condiția ca, în cazul divorțului, soții să fi trăit separat timp de patru ani sau mai mult);

pentru pensie de întreținere din partea soțului/soției;

pentru reglementarea aspectelor privind un copil născut în afara căsătoriei, de exemplu îngrijirea și custodia, drepturile de vizitare și întreținere;

pentru modificarea contractului de separare sau divorț;

pentru modificarea contractului care reglementează aspecte legate de îngrijirea și custodia copilului, drepturile de vizitare sau de întreținere.

O persoană nu trebuie să fie căsătorită pentru a solicita medierea.

Cum este inițiată procedura de mediere și în ce constă aceasta?

Pentru a recurge la mediere, partea interesată trebuie să depună o adresă la grefa instanței solicitând permisiunea de a iniția procedura de mediere. Adresa trebuie să conțină numele și adresele ambelor părți, precum și cel puțin numărul actului de identitate al persoanei care depune o astfel de adresă. Adresa nu trebuie semnată de un avocat pentru a fi valabilă. Adresa este depusă la grefa instanței competente în materie de dreptul familiei, această procedură fiind gratuită.

Medierea poate fi inițiată și prin intermediul unei note, însă această procedură este utilizată atunci când ambele părți implicate sunt de acord cu privire la majoritatea aspectelor juridice. Nota conține aceleași informații ca și adresa, cu diferența că părțile depun, de asemenea, un contract redactat de avocații lor sau de un notar numit de ambele părți. Nota trebuie semnată de ambele părți și de notar sau atât de avocații părților, cât și de notarul acestora.

După ce adresa sau nota sunt depuse, se numește un mediator din lista stabilită de instanță. Mediatorul poate fi ales și de către părți, de comun acord.

Mediatorul va înștiința părțile prin poștă cu privire la data la care trebuie să se prezinte în instanță. Ședințele sunt private, la acestea participând doar mediatorul și părțile sau, în cazul în care părțile doresc acest lucru, pot participa și avocații părților. Pentru mediere nu este necesară prezența unui avocat.

Mediatorul va discuta cu părțile despre posibilitatea reconcilierii. În cazul în care mediatorul consideră că există speranțe ca mariajul sau relația cuplului să funcționeze, acesta îi poate trimite la ședințe de consiliere și poate suspenda procedura medierii. În cazul în care părțile consideră că mariajul sau relația lor nu mai poate funcționa, mediatorul va încerca să ajute părțile să ajungă la un acord cu privire la copiii și bunurile lor.

În cazul în care părțile reușesc să ajungă la un acord, mediatorul întocmește un contract și îl citește părților, iar dacă acestea sunt de acord cu conținutul contractului, mediatorul va depune contractul în mod oficial la grefa, astfel încât să poată fi văzut de către judecător. În cazul în care judecătorul aprobă contractul, părțile se pot prezenta ulterior în fața unui notar, care va publica contractul, acesta devenind astfel oficial.

În cazul în care părțile nu reușesc să ajungă la un acord, medierea este încheiată, iar părțile au dreptul să introducă o acțiune în instanță. Părțile trebuie să inițieze procedura în fața instanței civile (secția de drept al familiei) în termen de două luni de la încheierea medierii. În cazul în care nu inițiază procedura judiciară în acest termen, cuplul va trebui să reia procedura medierii.

Ce se întâmplă în cazul în care una dintre părți locuiește în străinătate?

Un litigiu transfrontalier este acela în care cel puțin una dintre părți își are domiciliul sau reședința obișnuită în Malta, iar cealaltă parte își are domiciliul sau reședința obișnuită într-un alt stat membru la data la care:

părțile convin să recurgă la mediere după apariția litigiului;

medierea este impusă de către instanță;

există o obligație de a recurge la mediere care rezultă din dreptul național; sau

în situația în care o hotărâre sau un ordin a fost emis de către instanță, de la data unei astfel de hotărâri sau a unui astfel de ordin.

Într-o astfel de situație, persoana care are reședința sau domiciliul în străinătate fie se deplasează în Malta, fie își împuternicește avocatul din Malta să o reprezinte și, ulterior, se deplasează în Malta doar pentru a semna contractul de separare. Pe de altă parte, în cazul în care persoana care își are domiciliul sau reședința obișnuită în Malta nu știe unde locuiește partenerul/partenera sa (de exemplu, a părăsit Malta sau și-a abandonat partenera/partenerul), aceasta trebuie să depună o adresă de mediere în care declară o astfel de situație sub jurământ, medierea fiind încheiată imediat și fiind inițiată o acțiune în instanță de către persoana respectivă împotriva curatorilor persoanei absente, care sunt numiți de către instanță.

Ultima actualizare: 11/01/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere

acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - Țările de Jos

Medierea este permisă întotdeauna și se aplică în special în temeiul dreptului civil și al dreptului public. Medierea are loc pe bază voluntară. În Țările de Jos, sunt în curs de elaborare legi care includ măsuri de promovare a calității medierii.

În Țările de Jos există diferite registre ale mediatorilor. MfN este federația celor mai mari asociații de mediatori și păstrează un registru cuprinzător al mediatorilor. Registrul MfN acceptă numai mediatorii care respectă criteriile de calitate atent examinate. Există, de exemplu, un cod de conduită pentru mediatori. Site-ul MfN conține, de asemenea, informații independente cu privire la mediere și mediatori în Țările de Jos.

Un al doilea registru este registrul internațional ADR. Site-ul web al acestui registru permite găsirea de mediatori și include informații pe teme legate de mediere.

În Țările de Jos, există, de asemenea, inițiativa privind medierea în cadrul sistemului juridic. Aceasta înseamnă că instanța districtuală sau curtea de apel în fața căreia sunt pendinte procedurile informează părțile implicate cu privire la posibilitatea de a opta pentru mediere. Curtea de apel poate, de asemenea, să îndrume părțile spre o consultare a părinților în cadrul căreia, prin mediere, poate fi urmărită o posibilă soluție la chestiunea în cauză.

Alte autorități de la care pot fi obținute informații privind medierea sunt Juridisch Loket (Biroul pentru informații și asistență juridică) și Raad voor de Rechtsbijstand (Consiliul pentru asistență juridică).

În anumite circumstanțe, costurile medierii pot fi restituite integral sau parțial.

Linkuri

<http://www.nmi-mediation.nl/>

<http://www.adr-register.com/nl>

<http://www.rechtspraak.nl/hoe-werkt-het-recht/mediation-naast-rechtspraak>

<http://www.juridisch.nl/>

<http://www.rechtsbijstand.nl/>

Ultima actualizare: 23/10/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - Austria

În cauzele de dreptul familiei din Austria, instanța de judecată depune toate eforturile pentru a ajunge la un acord amiabil. În acest scop, ea poate, printre altele, să oblige părțile să participe la o sesiune inițială de informare privind medierea sau poate recomanda medierea [secțiunea 107 alineatul (3) punctul 2 din Legea în materie de proceduri necontencioase, *Außerstreitgesetz*]. Deși echipele binaționale de mediatori satisfac necesitățile de mediere familială din Austria, ele trebuie să fie formate *ad-hoc* prin intermediul Ministerului Federal al Justiției (*Bundesministerium für Justiz*), în calitate de autoritate centrală, și al unor asociații private de mediatori.

Ultima actualizare: 03/09/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - Polonia

Procedura de mediere în cauzele în materie de dreptul familiei, divorț și separare în fapt

Medierea este o formă voluntară și confidențială de soluționare a litigiilor, prin care părțile aflate în conflict sau în litigiu încearcă, ele însele, să ajungă la un acord cu ajutorul unui mediator neutru și imparțial. Aspectele discutate în timpul medierii rămân la latitudinea participanților. Aspectele asupra cărora trebuie să se ajungă la un acord pot fi legate de: reconcilierea soților, stabilirea condițiilor separării în fapt, modalitățile de exercitare a drepturilor părintești, stabilirea de legături personale cu copiii, satisfacerea nevoilor familiei, obligația de întreținere a copiilor, precum și aspectele patrimoniale și cele legate de locuința familiei. De asemenea, un acord de mediere poate viza eliberarea unui pașaport, decizii privind educația copiilor, stabilirea de legături personale cu membrii familiei extinse și/sau administrarea bunurilor copiilor.

Avantajele medierii

- Medierea contribuie la reducerea sentimentelor negative și la înțelegerea nevoilor proprii și ale celuilalt, diminuând astfel povara psihologică asociată conflictului.

Cum ajunge o cauză la mediere?

- Medierea se poate desfășura înainte de introducerea unei acțiuni în instanță sau după inițierea procedurii, pe baza unei hotărâri a instanței.
- În orice caz, medierea este supusă consimțământului părților.
- Fiecare parte poate solicita medierea în oricare fază a acțiunii în justiție.

Cine decide cu privire la alegerea mediatorului?

- Mediatorul este ales de comun acord de către părți sau este desemnat de instanță, luând în considerare, în primul rând, persoanele din lista mediatorilor permanenți.

Cât timp poate dura medierea?

- Procedura de mediere instituită printr-o hotărâre a instanței de judecată nu ar trebui să dureze mai mult de 3 luni, dar poate fi prelungită la cererea comună a părților sau din orice alt motiv întemeiat, dacă în acest fel se facilitează stabilirea unui acord.

Procesul de mediere

- În urma primirii unei hotărâri din partea instanței, mediatorul contactează părțile pentru a stabili data și locul primei ședințe.
- Mediatorul explică regulile și modul în care decurge procedura de mediere și întreabă părțile dacă sunt de acord să participe la mediere.
- Medierea este o discuție între părți în prezența unui mediator. Pot fi organizate și întrevederi între patru ochi între mediator și oricare dintre părți.
- Părțile pot decide să nu participe la mediere.
- Medierea este confidențială. Mediatorul nu trebuie să divulge detalii cu privire la mediere unor terțe părți. Procesele-verbale de mediere nu cuprind niciun fel de considerații sau opinii ale părților.

• Un mediator nu poate depune mărturie cu privire la faptele care i se aduc la cunoștință în contextul desfășurării procedurii de mediere, decât dacă părțile îl exonerează de obligația păstrării confidențialității.

Care sunt rezultatele posibile ale medierii?

- Medierea poate avea ca rezultat un acord acceptabil pentru ambele părți, semnat de către acestea.
- În cauzele de divorț sau separare în fapt, medierea poate avea ca rezultat reconcilierea părților și/sau ajungerea la un acord între părți sau formarea unor opinii juridice comune. Aspectele de mai sus constituie baza pentru soluționarea cauzei de către instanța de judecată.
- Mediatorul înmânează câte o copie a procesului-verbal părților.
- Mediatorul depune în instanță procesul-verbal și orice acord la care s-a ajuns.
- Un acord de mediere aprobat de instanța de judecată are valoarea legală a unei hotărâri a instanței și determină încheierea procedurii.
- Instanța va refuza să aprobe acordul dacă acesta contravine legislației sau principiilor conviețuirii, dacă urmărește să eludeze legislația, dacă este ambiguu sau conține contradicții.
- Dacă un acord a fost declarat executoriu, dar nu a fost executat efectiv, poate fi înaintat unui executor judecătoresc desemnat de instanța de judecată.
- Dacă nu se ajunge la niciun acord, părțile au posibilitatea să își exercite drepturile printr-o acțiune în justiție.

Care este costul medierii?

Cheltuielile de mediere sunt suportate de către părți. De obicei, fiecare parte plătește jumătate din cheltuieli, dacă nu se convine altfel între părți.

O parte poate solicita să fie scutită de plata cheltuielilor de mediere.

Indiferent de rezultatul cauzei, instanța poate obliga o parte să ramburseze cheltuielile care decurg din refuzul evident nejustificat al părții de a participa la mediere.

Dacă se ajunge la un acord înainte de începerea audierii în instanță, cheltuielile de judecată vor fi rambursate părților în proporție de 100 %.

Dacă se ajunge la un acord în fața mediatorului într-o fază ulterioară a procedurii (după începerea audierii în instanță), cheltuielile de judecată vor fi rambursate părților în proporție de 75 %.

Într-o cauză de divorț sau separare în fapt, dacă părțile se reconciliază în fața tribunalului de primă instanță și își retrag acțiunea, cheltuielile de judecată plătite la introducerea acțiunii în instanță vor fi rambursate părților în proporție de 100 %. Dacă părțile se reconciliază înainte de încheierea procedurii în fața curții de apel, cheltuielile plătite pentru recurs vor fi rambursate părților în proporție de 50 %.

În cazul medierii extrajudiciare, onorariul mediatorului este stabilit de centrul de mediere sau părțile convin asupra lui împreună cu mediatorul înainte de începerea medierii.

Ultima actualizare: 20/05/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - Portugalia

MEDIAREA FAMILIALĂ ÎN PORTUGALIA

Principiul participării voluntare și aprobarea acordului

În Portugalia, medierea este voluntară. Părțile implicate într-un conflict de familie privind copiii sau soții pot recurge, de comun acord, la medierea familială publică sau privată. Instanța de judecată poate, de asemenea, recomanda părților medierea, dar nu le-o poate impune fără consimțământul lor. Se poate recurge la medierea familială înainte de a introduce o acțiune în instanță sau la Oficiul Stării Civile (*Conservatória do Registo Civil*) sau după ce acțiunea este deja pendinte. **În ambele cazuri, acordul asupra conflictelor de familie trebuie să fie aprobat pentru a deveni executoriu.** Reprezentanții părților (dacă există) pot participa, de asemenea, la ședințele de mediere – și, practic, uneori fac acest lucru. Legea nr. 29/2013 din 19/4 detaliază principiile generale aplicabile în ceea ce privește medierea.

Medierea în instanță

Dacă părțile recurg la **medierea familială înainte de a introduce o acțiune** și dacă se ajunge la un acord, părțile trebuie **să solicite aprobarea acordului la Oficiul Stării Civile ales de părți.** Astfel de acorduri pot acoperi aspecte privind soții (spre exemplu, divorțul, obligațiile de întreținere între soți, locuința familiei, folosirea numelui de familie al fostului soț) și aspecte privind copiii (spre exemplu, acordul privind răspunderea părintească anexat la un acord de divorț sau acordul privind obligațiile de întreținere a fiilor majori). Înainte de aprobarea de către Oficiul Stării Civile, ministerul public (*Ministério Público*) va emite o opinie asupra acordului, dacă acordul se referă la răspunderea părintească față de minori.

Dacă medierea are loc înainte de introducerea unei acțiuni în instanță și **dacă singurul ei scop este convenirea asupra răspunderii părintești față de minori** (fără a avea anexat un acord de divorț sau de separare judiciară), părțile trebuie să solicite aprobarea acordului de către instanța de judecată competentă.

Dacă **medierea familială are loc în timp ce se află pe rol o acțiune judiciară**, ea se va desfășura după cum urmează:

În cadrul acțiunilor judiciare privind răspunderea părintească (spre exemplu, încredințarea minorilor, dreptul de vizită, pensiile de întreținere pentru minori), există o audiere tehnică specializată și o fază de mediere. După ce părțile sunt citate la o ședință de către un judecător, în cazul în care părțile nu ajung la un acord, judecătorul va amâna discuțiile pentru o perioadă cuprinsă între două și trei luni și va îndruma părțile către unul dintre următoarele mecanisme alternative: medierea, atât timp cât părțile consimt sau solicită să fie trimise la mediere; sau audierea tehnică de specialitate, oferită de serviciile de asistență tehnică ale instanței. După expirarea perioadei de amânare, discuțiile vor fi reluate și, dacă s-a ajuns la un acord printr-unul dintre mecanismele menționate mai sus, judecătorul va examina și va aproba acordul. Dacă nu există niciun acord, cauza va continua cu faza contencioasă.

De regulă, în toate acțiunile civile, inclusiv cele privind soții (spre exemplu, divorțul sau separarea judiciară, obligațiile de întreținere între soți și foști soți, acordarea locuinței familiei, acolo unde nu există niciun acord inițial), articolul 273 din Codul de procedură civilă (*Código de Processo Civil*) permite instanței de judecată să amâne procedura și să trimită cauza la mediere, dacă niciuna dintre părți nu se opune trimiterii.

În conformitate cu articolul 272 alineatul (4) din Codul de procedură civilă, părțile pot solicita, de asemenea, de comun acord, să amâne procedura pentru o perioadă de trei luni și să recurgă la mediere din proprie inițiativă.

Dacă se ajunge la un acord prin mediere în timp ce procedura se află pe rol potrivit cazurilor descrise mai sus, părțile trebuie **să solicite aprobarea acordului de către instanța de judecată.**

Acțiunile privind conflictele de familie care intră în competența Oficiului Stării Civile trebuie introduse cu acordul prealabil al ambelor părți, în caz contrar, ele sunt de competența instanțelor de judecată. Din acest motiv, recurgerea la mediere din inițiativa părților poate fi utilă înainte de începerea procedurii. După inițierea procedurii la Oficiul Stării Civile, articolul 14 alineatul (3) din Decretul - lege nr. 272/2001 din 13/1 prevede că Ofițerul Stării Civile trebuie să informeze soții care solicită divorțul despre existența serviciilor de mediere. Prevederea permite părților, în timp ce procedura de divorț de comun acord este

pendinte la Oficiul Stării Civile, să recurgă la mediere în vederea reconcilierii soților sau pentru revizuirea acordului privind răspunderea părintească, anexat la acordul de divorț, dacă există o moțiune în acest sens din partea ministerului public.

Alegerea mediatorului public sau privat, durata și costul medierii

Ca regulă generală, medierea familială are o **durată maximă de trei luni**, conform principiului expus la articolul 272 alineatul (4) din Codul de procedură civilă. Medierea poate depăși această perioadă numai în cazuri excepționale și justificate.

Dacă părțile recurg la **medierea privată**, trebuie să plătească onorariul mediatorului. Respectivul onorariu, împreună cu regulile și programul de mediere sunt stabilite în protocolul de mediere semnat de părți și de mediator la începutul medierii. Ministerul Justiției păstrează o listă a mediatorilor publici și privați pe care părțile o pot consulta în vederea alegerii unui mediator privat: <http://www.dgpj.mj.pt/sections/gral/mediacao-publica>.

Pentru a recurge la **medierea publică**, părțile trebuie să contacteze Biroul pentru soluționarea alternativă a litigiilor (*Gabinete de Resolução Alternativa de Conflitos*) din cadrul Direcției Generale Politică și Justiție și să solicite o ședință de premediere. Ședința poate fi programată telefonic, prin *e-mail* sau prin intermediul unui formular online. În cadrul ședinței de premediere, se semnează un protocol de mediere între părți și mediator. Se stabilește perioada, se programează ședințele și se explică regulile de procedură.

Costul medierii familiale publice este de 50 de euro pentru fiecare parte, indiferent de numărul ședințelor programate. Onorariul de 50 de euro este plătit de fiecare parte la începutul medierii publice. Onorariile mediatorilor din sistemul public nu sunt plătite de către părți. Sunt plătite de către Direcția Generală Politică și Justiție, pe baza unei planificări legale.

Ședințele publice de mediere pot să se desfășoare la sediul Direcției Generale Politică și Justiție sau într-un spațiu pus la dispoziție de primăria localității în care își au domiciliul părțile.

În cadrul medierii publice, părțile pot alege un mediator dintr-o listă de mediatori publici selectați. Dacă nu o fac, Biroul pentru soluționarea alternativă a litigiilor din cadrul Direcției Generale Politică și Justiție va desemna un mediator din lista mediatorilor publici, în ordine consecutivă și luând în considerare apropierea de zona de domiciliu a părților. De regulă, desemnarea se face pe cale electronică.

Dacă părțile au dreptul la **asistență judiciară**, aceasta poate acoperi costul medierii.

Medierea transfrontalieră și comediarea

În cazul unui **litigiu transfrontalier**, care face imposibilă desfășurarea ședințelor față în față, este posibilă utilizarea sistemelor de videoconferință pentru facilitarea medierii.

În Portugalia, **mediatorii din alte state membre** nu doar că pot să se înregistreze pentru a fi incluși pe lista mediatorilor familiari compilată de Ministerul Justiției (care include mediatorii publici și privați), dar pot și să fie selectați pentru lista mediatorilor familiari publici (prin licitație publică). În ambele cazuri, se vor aplica aceleași condiții ca în cazul mediatorilor naționali.

În Portugalia, **comediarea este permisă**, atât în sistemul de mediere public cât și în sistemul privat. Comediarea poate fi aplicată la alegerea părților sau la sugestia mediatorului, în cazul în care consideră că este cea mai bună abordare a cauzei respective.

Link-uri utile

Vă invităm să vizitați <http://www.dgpj.mj.pt/sections/gral/mediacao-publica> pentru a accesa: *link-ul* către legislația națională în materie de mediere; *link-ul* către lista mediatorilor familiari publici și privați; *link-ul* către informații despre medierea familială și mediere în general.

Cererile de mediere publică se pot face telefonic la numărul + 351 808 26 2000, prin *e-mail* la adresa smf@gral.mj.pt sau prin intermediul formularului online disponibil la adresa <http://smf.mj.pt/>.

Notă finală

Informațiile din această fișă informativă au caracter general și nu sunt exhaustive; ele nu au caracter de obligativitate pentru punctele de contact, Rețeaua judiciară europeană în materie civilă și comercială, instanțele de judecată sau orice alte persoane. Ele nu exclud necesitatea de a consulta prevederile legale în vigoare.

Ultima actualizare: 28/01/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - România

Legea nr. 192/2006 reglementează medierea și organizarea profesiei de mediator și conține dispoziții generale; dispoziții privind profesia de mediator (dobândirea, suspendarea și încetarea calității de mediator; consiliul de mediere; organizarea și exercitarea activității mediatorilor; drepturile și obligațiile mediatorului; răspunderea mediatorului); procedura medierii (procedura prealabilă încheierii contractului de mediere; contractul de mediere; desfășurarea medierii; închiderea procedurii de mediere); dispoziții speciale privind conflictele de familie și în cauzele penale.

Părțile pot participa la ședința de informare privind avantajele medierii, inclusiv, dacă este cazul, după declanșarea unui proces în fața instanțelor competente, în vederea soluționării pe această cale a conflictelor. Dovada participării la ședința de informare privind avantajele medierii se face printr-un certificat de informare eliberat de mediatorul care a realizat informarea. Efectuarea procedurii de informare asupra avantajelor medierii poate fi realizată de către judecător, procuror, consilier juridic, avocat, notar, caz în care aceasta se atestă în scris.

Nu pot face obiectul medierii drepturile strict personale, cum sunt cele pivoitoare la statutul persoanei, precum și orice alte drepturi de care părțile nu pot dispune prin convenție sau prin orice alt mod.

Activitatea de mediere se desfășoară în mod egal pentru toate persoanele, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine socială.

Medierea reprezintă o activitate de interes public. În exercitarea atribuțiilor sale, mediatorul nu are putere de decizie în privința conținutului înțelegerii la care vor ajunge părțile, dar le poate îndruma să verifice legalitatea acesteia. Medierea poate avea loc între două sau mai multe părți. Părțile au dreptul să își aleagă în mod liber mediatorul. Medierea se poate realiza de către unul sau mai mulți mediatori. Organele judiciare și arbitrale, precum și alte autorități cu atribuții jurisdicționale informează părțile asupra posibilității și a avantajelor folosirii procedurii medierii și le îndrumă să recurgă la această cale pentru soluționarea conflictelor dintre ele.

Părțile pot solicita notarului public autentificarea înțelegerii lor. Actul întocmit de notarul public prin care se autentifică înțelegerea din acordul de mediere, are putere de titlu executoriu.

Părțile acordului de mediere se pot înfățișa la instanța judecătorească pentru a cere să se dea o hotărâre care să consfințească înțelegerea lor. Competența aparține fie judecătoriei în a cărei circumscripție își are domiciliul/reședința/sediul oricare dintre părți, fie judecătoriei în a cărei circumscripție se află locul unde a fost încheiat acordul de mediere. Hotărârea prin care instanța încuviințează înțelegerea părților se dă în camera de consiliu și constituie titlu executoriu.

Dispoziții speciale privind conflictele de familie. Pot fi rezolvate prin mediere neînțelegerile dintre soți privitoare la continuarea căsătoriei; partajul de bunuri comune; exercițiul drepturilor părintești; stabilirea domiciliului copiilor; contribuția părinților la întreținerea copiilor; orice alte neînțelegeri care apar în raporturile dintre soți cu privire la drepturi de care ei pot dispune potrivit legii. Acordurile de mediere încheiate de părți, în cauzele/conflictele ce au ca obiect exercițiul drepturilor părintești, contribuția părinților la întreținerea copiilor și stabilirea domiciliului copiilor, îmbracă forma unei hotărâri de expedient. Înțelegerea soților cu privire la desfacerea căsătoriei și la rezolvarea aspectelor accesorii divorțului se depune de către părți la instanța competentă să pronunțe divorțul.

Mediatorul va veghea ca rezultatul medierii să nu contravină interesului superior al copilului, va încuraja părinții să se concentreze în primul rând asupra nevoilor copilului, iar asumarea responsabilității părintești, separația în fapt sau divorțul să nu impiezeze asupra creșterii și dezvoltării acestuia.

Înainte de încheierea contractului de mediere sau, după caz, pe parcursul procedurii, mediatorul va depune toate diligențele pentru a verifica dacă între părți există o relație abuzivă ori violentă, iar efectele unei astfel de situații sunt de natură să influențeze medierea și va decide dacă, în asemenea circumstanțe, soluționarea prin mediere este potrivită. Dacă, în cursul medierii, mediatorul ia cunoștință de existența unor fapte ce pun în pericol creșterea sau dezvoltarea normală a copilului ori prejudiciază grav interesul superior al acestuia, este obligat să sesizeze autoritatea competentă.

Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie conține dispoziții privind instituțiile cu atribuții în prevenirea și combaterea violenței în familie (care au atribuția îndrumării părților aflate în conflict în vederea medierii); unitățile pentru prevenirea și combaterea violenței în familie (inclusiv centrele de asistență destinate agresorilor care asigură servicii de consiliere și mediere familială, cazurile de violență în familie putând fi supuse medierii la cererea părților), ordinul de protecție și finanțarea în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.

În procesul civil, judecătorul recomandă părților soluționarea amiabilă a litigiului prin mediere și, în tot cursul procesului, încercă împăcarea părților, dându-le îndrumările necesare.

În litigiile care pot face obiectul procedurii de mediere, judecătorul poate invita părțile să participe la o ședință de informare cu privire la avantajele folosirii acestei proceduri. Când consideră necesar, ținând seama de circumstanțele cauzei, judecătorul va recomanda părților să recurgă la mediere, în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, în orice fază a judecății. Medierea nu este obligatorie pentru părți.

În cazul în care judecătorul recomandă medierea, părțile (care nu au încercat soluționarea litigiului prin mediere anterior introducerii acțiunii) se vor prezenta la mediator, în vederea informării lor cu privire la avantajele medierii. După informare, părțile decid dacă acceptă sau nu soluționarea litigiului prin mediere. Dacă părțile se împacă, judecătorul va constata învoiala lor în cuprinsul hotărârii pe care o va da.

În ceea ce privește divorțul, la cererea de divorț se poate anexa înțelegerea soților rezultată din mediere cu privire la desfacerea căsătoriei și, după caz, la rezolvarea aspectelor accesorii divorțului.

Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului conține dispoziții privind drepturile copilului (drepturi și libertăți civile; mediul familial și îngrijirea alternativă; sănătatea și bunăstarea copilului; educație, activități recreative și culturale); dispoziții privind protecția specială a copilului lipsit temporar sau definitiv de ocrotirea părinților săi (plasamentul; plasamentul în regim de urgență; supravegherea specializată; monitorizarea aplicării măsurilor de protecție specială); dispoziții privind protecția copiilor (refugiați și în caz de conflict armat; cei care au săvârșit o faptă penală și nu răspund penal; împotriva abuzului, neglijării, exploatării, inclusiv a celei economice, împotriva consumului de droguri și a oricărei forme de violență; cei cu părinți plecați la muncă în străinătate; împotriva răpirii sau oricăror forme de trafic); dispoziții privind instituții și servicii cu atribuții în domeniul protecției copilului, la nivel central și local; organismele private; finanțarea sistemului de protecție a copilului.

Serviciul public de asistență socială are obligația de a lua măsurile necesare pentru depistarea precoce a situațiilor de risc care pot determina separarea copilului de părinții săi, precum și pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale părinților și a violenței în familie. Orice separare a copilului de părinții săi, precum și orice limitare a exercițiului drepturilor părintești trebuie să fie precedate de acordarea sistematică a serviciilor și prestațiilor prevăzute de lege, cu accent deosebit pe informarea corespunzătoare a părinților, consilierea acestora, terapie sau mediere, acordate în baza unui plan de servicii.

Ultima actualizare: 25/01/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - Slovenia

Medierea în Slovenia este reglementată prin [Legea privind medierea în materie civilă și comercială](#) (*Zakon o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah - ZMCGZ*; *Uradni list RS* (Monitorul Oficial al Republicii Slovenia); UL RS nr. 56/08), care, potrivit articolului 2 alineatul (1), este aplicată în ceea ce privește medierea conflictelor de familie, având ca obiect pretenții asupra cărora părțile pot conveni în mod liber și pe care le pot soluționa. De asemenea, [Legea privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie judiciară](#) (*Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov - ZARSS*; UL RS nr. 97/09 și 40/12 - ZUJF) este aplicabilă în ceea ce privește relațiile de familie și prevede că instanța de judecată trebuie să permită medierea între părțile unui litigiu judiciar.

Articolul 22 alineatul (1) din ZARSS prevede că medierea litigiilor privind relațiile între părinți și copii este gratuită, deoarece onorariile mediatorilor și cheltuielile de deplasare a acestora sunt acoperite integral de instanța de judecată, și nu de către părți. Același lucru este valabil și în cazurile în care, prin procedura de mediere, pe lângă litigiul privind relațiile între părinți și copii, se soluționează și aspectele de ordin patrimonial între soți.

Potrivit articolului 2 din [Regulamentul mediatorilor participanți la programele instanțelor de judecată](#) (*Pravilnik o mediatorjih v programih sodišč*; UL RS nr. 22/10 și 35/13), instanța care administrează lista mediatorilor în baza ZARSS hotărăște, în conformitate cu necesitățile programului, numărul maxim de mediatori care pot fi introduși în lista aferentă fiecărei zone în parte. În ceea ce privește medierea familială, instanța de judecată trebuie să aibă în vedere, atunci când stabilește numărul mediatorilor din listă, faptul că medierea litigiilor privind relațiile între părinți și copii poate fi condusă de doi mediatori, dintre care unul a absolvit examenul de admitere în Barou, iar celălalt deține cunoștințe de specialitate și experiență în domeniul psihologiei sau într-un alt domeniu similar.

Legislația noastră nu conține alte reglementări referitoare la medierea familială. Noul Cod al familiei va trebui să includă prevederi mai detaliate în ceea ce privește medierea familială.

Lista mediatorilor clasificați pe zone și instanțe de judecată individuale poate fi accesată pe site-ul web al fiecărei instanțe de judecată, precum și pe site-ul web al Ministerului Justiției, care păstrează un registru centralizat al mediatorilor participanți la programele instanțelor de judecată potrivit ZARSS.

Link-uri către site-uri web conexe:

[Informații generale privind medierea](#) (nu există un link separat pentru medierea familială)

Registrul centralizat al mediatorilor

Ultima actualizare: 23/03/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - Slovacia

1. Informații generale privind medierea

În Republica Slovacă, medierea în sectorul dreptului familiei se desfășoară numai pe bază de participare voluntară; aceasta este condusă de mediatorii care nu sunt specializați în dreptul familiei. Instanțele de judecată nu au obligația de a impune sau de a recomanda medierea pentru soluționarea litigiilor.

Instanțele de judecată pot cel mult să sfătuiască părțile să încerce metoda medierii pentru soluționarea litigiilor.

2. Link către lista mediatorilor din Slovacia

Un link către site-ul web din Slovacia unde poate fi accesată o listă a mediatorilor este <http://www.komoramediatorov.sk/>, unde poate fi consultată lista membrilor Camerei slovace a mediatorilor (*Slovenská komora mediátorov*), precum și <http://www.najpravo.sk/>, unde mediatorii sunt clasificați în funcție de regiunea sau districtul în care operează. Lista completă a mediatorilor care au absolvit studii de specialitate pentru desfășurarea profesiei de mediator este disponibilă pe site-ul web al Ministerului Justiției din Republica Slovacă (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) <http://www.justice.gov.sk/>.

3. Link către un site web privind medierea în sectorul dreptului familiei și medierea în general

Informații generale despre mediere sunt disponibile pe site-ul web al Camerei slovace a mediatorilor: <http://www.komoramediatorov.sk/>, precum și pe <http://www.najpravo.sk/>.

4. Link către legislația Slovaciei

Nu s-a adoptat încă o legislație națională specială privind medierea în sectorul dreptului familiei. Procedurile de mediere în acest domeniu – la fel ca în toate celelalte domenii în care medierea este permisă ca metodă de soluționare alternativă a litigiilor – se desfășoară în conformitate cu [Legea nr. 420/2004 privind medierea și de modificare a anumitor legi](#).

Ultima actualizare: 10/07/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - Finlanda

Finlanda are trei tipuri diferite de proceduri de mediere familială: 1) medierea extrajudiciară, 2) medierea judiciară, ca procedură independentă, și 3) medierea în cadrul unei proceduri de executare a unei hotărâri privind încredințarea copilului sau drepturile de vizitare.

1. Medierea extrajudiciară

În temeiul Legii căsătoriei (234/1929), litigiile și chestiunile juridice în materie familială ar trebui soluționate în primul rând prin negocieri și ajungerea la un acord între membrii familiei. În cazul în care membrii familiei au nevoie de ajutor extern pentru soluționarea unui litigiu, aceștia pot recurge la serviciile de mediere familială puse la dispoziție de către autoritățile municipale de asistență socială. În general, funcția de mediator familial este îndeplinită de angajați ai serviciilor de consiliere educațională și familială sau ai altor servicii sociale. Medierea familială este o procedură independentă de alte servicii de consiliere socială și familială care este menită să soluționeze litigiile printr-un proces de discuție și negociere între părți. În afară de municipalități, serviciile de mediere sunt furnizate și de centrele de consiliere familială ale Bisericii, precum și de alte organizații și persoane fizice autorizate să ofere servicii de mediere. Obiectivul principal al mediatorului este acela de a apăra drepturile copilului în caz de divorț. Mediatorul îi ajută pe părinți să soluționeze pe cale amiabilă orice aspecte legate de copii. Aceasta înseamnă, printre altele, că părțile convin dacă autoritatea părintească le revine amândurora, cu cine va locui copilul, programul de vizitare al părintelui la care nu locuiește copilul și cum își vor împărți sarcina de întreținere a copilului. În cazul în care părinții ajung la un acord, mediatorul redactează textul acestuia. Pentru ca acordul să fie executoriu, mediatorul îi îndrumă pe părinți către un funcționar responsabil de protecția copilului care confirmă acordul respectiv. Odată confirmat, acordul este echivalent cu o hotărâre judecătorească.

Medierea familială este voluntară, confidențială și gratuită. Serviciile de mediere familială pot fi solicitate de întreaga familie sau de soți, împreună ori separat.

2. Medierea judiciară

Instanțele pot efectua medieri în materia încredințării, a locuinței, a dreptului de vizitare și a întreținerii copilului (secțiunea 10 din Legea privind medierea în materie civilă și confirmarea acordurilor de către instanțele ordinare, 394/2011). Medierea este o procedură independentă de procedurile juridice. Este voluntară, dar necesită consimțământul ambilor părinți. Este mai rapidă și mai ieftină decât procedurile judiciare.

Pentru inițierea medierii, părțile trebuie să adreseze o cerere instanței. Procedura de mediere se poate iniția și în cazul în care au început deja procedurile judiciare. Părțile pot renunța la mediere în orice etapă a acesteia. Mediatorul este un judecător asistat de un expert care, de obicei, este un psiholog sau un asistent social. Părțile la mediere pot fi asistate de un avocat pe care l-au ales sau de un alt asistent. În cazul medierii judiciare se poate solicita asistență juridică finanțată din fonduri publice pentru a achita onorariul asistentului. Medierea judiciară se efectuează în interesul superior al copilului. Pentru a hotărî dacă un acord poate fi confirmat, instanța ține seama de Legea privind încredințarea copilului și dreptul de vizită (361/1983) și de Legea privind obligația de întreținere a copilului (704/1975). Un acord confirmat este echivalent cu o hotărâre judecătorească. În situația în care nu se poate ajunge la un acord, instanța încheie dosarul de mediere. Dacă procedura de mediere a fost inițiată în cadrul unui proces și nu s-a ajuns la un acord între părți, se continuă procesul.

3. Medierea în cadrul unei proceduri de executare

Acest tip de mediere este disponibil doar atunci când unul dintre părinți a inițiat o procedură de executare la instanța districtuală. În acest caz, există deja o hotărâre judecătorească, însă celălalt părinte nu a respectat-o.

În temeiul Legii privind executarea hotărârilor judecătorești referitoare la încredințarea copilului și dreptul de vizită (619/1996), instanța desemnează un mediator în majoritatea cazurilor în care este sesizată cu o cerere de executare a unei hotărâri judecătorești având ca obiect încredințarea minorului sau dreptul de vizită. De obicei, mediatorul este un psiholog specializat în psihologia copilului, un asistent social specializat în domeniul protecției copilului sau un funcționar responsabil de protecția copilului. Scopul medierii este acela de a facilita colaborarea dintre părinții copilului sau alte părți interesate, în vederea asigurării bunăstării copilului. Mediatorul organizează o întâlnire între părinți și discută separat doar cu minorul pentru a-i afla dorințele și opiniile, dacă este posibil, având în vedere vârsta acestuia și nivelul său de dezvoltare. Mediatorul redactează un raport privind medierea, pe care îl înaintează instanței. Dacă în urma medierii nu se ajunge la un acord între părinți, instanța pronunță o hotărâre, bazându-se, printre altele, pe raportul mediatorului.

Informații privind mediatorii

Organizarea medierii familiale este de competența autorităților municipale de asistență socială. Pentru informații privind datele de contact ale municipalităților, a se vedea:

<http://www.kunnat.net/fi/Yhteystiedot/kunta-alan-yhteystiedot/kunnat/Sivut/default.aspx>

Asociația Barourilor din Finlanda formează avocați specializați în medierea familială:

http://www.asianajajaliitto.fi/asianajopalvelut/etsi_asianajaja

Medierea judiciară este de competența instanțelor districtuale. Pentru informații privind datele de contact ale instanțelor districtuale, a se vedea pagina de internet a Administrației Judiciare. <http://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/fi/index/yhteystiedot.html>

Informații privind medierea

Informații privind medierea familială sunt disponibile pe site-ul internet al Administrației Judiciare:

<http://oikeus.fi/fi/fi/index/esitteet/perheasioidensovittelu.html>

Broșura Ministerului de Justiție pe tema medierii judiciare privind litigiile legate de încredințarea minorului:

https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Versiunea în limba engleză a broșurii sus-menționate este disponibilă la următoarea adresă:

https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Pe site-ul internet al Institutului Național pentru Sănătate și Asistență Socială este disponibil Manualul privind protecția copilului și sunt publicate informații referitoare la medierea familială:

<https://www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/erityiskysymykset/lapsen-asema-erotilanteessa/perheasioiden-sovittelu>

Informații privind medierea familială sunt furnizate și de Asociația Barourilor din Finlanda:

http://www.asianajajaliitto.fi/asianajopalvelut/sovintomenettely/sovintomenettely_perheasioissa

Forumul finlandez pentru mediere:

<http://www.ssf-ffm.com/index.php>

Legislație națională:

Următoarele legi prevăd dispoziții privind medierea familială:

Legea privind căsătoria (234/1929):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1929/19290234?search%5btype%5d=pika&search%5bpika%5d=avioliittolaki#O1L5>

Legea privind încredințarea copilului și dreptul de vizită (361/1983):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361>

Legea privind executarea hotărârilor judecătorești referitoare la încredințarea copilului și dreptul de vizită (619/1996):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960619>

Legea privind medierea în materie civilă și confirmarea acordurilor de către instanțele ordinare (394/2011):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110394>

Ultima actualizare: 08/02/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Medierea familială transfrontalieră - Suedia

Medierea familială

Un principiu general al dreptului suedez este acela că soluțiile consensuale sunt considerate cele mai bune pentru copil. Prin urmare, normele au fost elaborate în așa fel încât mai întâi trebuie să se încerce ca părinții să ajungă la un acord privind chestiunile care îl vizează pe copil.

Cui trebuie să vă adresați

Serviciile sociale au o responsabilitate specială și trebuie, printre altele, să ofere părinților servicii de conciliere (*samarbetssamtal*). Scopul procesului de conciliere este acela de a-i ajuta pe părinți să ajungă la un acord (pentru mai multe informații, a se consulta secțiunea privind [concilierea](#)). În cazul în care părinții ajung la o înțelegere, soluția lor consensuală poate fi inclusă într-un acord confirmat de serviciile sociale. Instanțele judecătorești au, de asemenea, responsabilitatea de a încerca mai întâi ca părinții să ajungă la un acord. În cazul în care aceștia nu ajung la un acord, instanța poate dispune concilierea sau medierea (*medling*).

Când se poate recurge la mediere și în ce domenii se utilizează cel mai frecvent medierea?

În cauzele aflate pe rolul unei instanțe se recurge la mediere familială atunci când, de exemplu, în urma concilierii nu s-a obținut niciun rezultat, însă se estimează că există în continuare posibilitatea ca părinții să ajungă la un acord privind chestiunile care îl vizează pe copil.

Trebuie urmate proceduri specifice?

Instanța stabilește cine va fi desemnat ca mediator. Hotărârea prin care se dispune medierea nu necesită, în sine, consimțământul părinților, dar poate fi dificil pentru un mediator să-și îndeplinească sarcina dacă unul dintre părinți se opune categoric numirii unui mediator. Împreună cu instanța, mediatorul va decide cum va fi organizată medierea. Nu există un cod deontologic al mediatorilor sau alte dispoziții similare.

Informare și formare

Nu există organizații naționale de formare a mediatorilor.

Cât costă medierea?

Mediatorii au dreptul să solicite o remunerație rezonabilă pentru munca depusă, timpul alocat și cheltuielile suportate. Această remunerație este plătită de către stat.

Ultima actualizare: 25/01/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.